VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 90 — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, syysk. 3 p. — Tuesday, Sept. 3, 1968

Praha tukee Moskovan sopimusta

Tshekkoslovakian kom. puolue hylkäsi puolueettomuuden ja kannattaa Varsovan liitossa edelleen toimimista

Praha. — Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen uusi, 21-henkinen puhemiehistö piti maanantaina ensimmäisen kokouksensa, missä käsiteltiin keskuskomitean aikaisemmin tekemien päätösten toteuttamiskysymyksiä.

Vecerni Praha-lehden maanantaisen tiedonannon mukaan, Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen keskuskomitean kokouksessa tehtiin aikaisemmin seuraavat tärkeimmät päätökset:

— Annettiin tuki ja kannatus niille puoluejohtajille, jotka Moskovan neuvotteluissa hyväksyivät kompromissisopimuksen;

— Vahvistettiin uudelleen se, että Tshekkoslovakia on edelleen Varsovan liiton jäsenmaana ja hyljättiin puolueettomuusohjelma;

— Annettiin puhemiehistölle määräys suorittaa tilannetutkimus ennen seuraavan puoluekongressin pitoa, minkä kokoontumispäivä siirrettiin epämääräiseen aikaan syyskuun yhdeksännestä päivästä;

— Valtuutettiin puhemiehistö toimimaan vieraitten asevoimien nopean kotiuttamisen hyväksi ja puolueen uudistusohjelman toteuttamiseksi.

Kuten aikaisemmin kerrottu, Moskovassa viikko sitten tehdyn kompromissiratkaisun mukaan viiden liittolaismaan joukot vedetään asteittain Tshekkoslovakiasta sitä mukaan kuin tilanne Tshekkoslovakiassa normalisoituu. Toisaalta Tshekkoslovakian valtio- ja puoluejohtajat säilyttävät asemansa ja viime tammikuussa alkanut uudistuspolitiikka jatkuu Tshekkoslovakiassa. Rajoituksia on odotettavissa julkisen sanan ja oppostion toiminnan suhteen.

Seuraavassa on Moskovan neuvottelujen päätyttyä annettu virallinen tiedonanto:

Uutistoimisto TASS:n välittämien tietojen mukaan molemmat osapuolet ilmaisivat neuvotteluissa vakaana molemminpuolisena vakaumuksenaan, että nykyisessä tilanteessa on tärkeintä toteuttaa Cierna nad Tisousessa hyväksytyt yhteiset päätökset ja Bratislavan neuvottelussa muotoillut asettamukset ja periaatteet sekä toteuttaa johdonmukaisesti ne käytännön askeleet, jotka aiheutuvat keskustelujen tuloksena tehdystä sopimuksesta.

Neuvostoliittolainen osapuoli ilmoitti ymmärtävänsä ja kannattavansa TKP:n ja Tshekkoslovakian johdon asennetta sen pitäessä lähtökohtana TKP:n keskuskomitean tammikuun ja toukokuun täysistunnoissa tehtyjä päätöksiä tarkoituksella yhteiskunnan johtomenetelmien kehittäminen, sosialistisen demokratian kehittäminen ja sosialistisen järjestelmän lujittaminen marvismin-leninismin pohjalla.

Tehtiin sopimus toimista, joiden tarkoituksena on Tshekkoslovakian tilanteen mahdollisimman nopea normalisoiminen. Tshekkoslovakian johtajat antoivat tietoja suunnitelmistaan lähimmistä toimista näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tshekkoslovakian puolelta ilmoitettiin, että puolue- ja valtioelinten koko toiminta suunnataan kaikilla toimintalinjoilla niiden tehokkaiden toimien turvaamiseksi, jotka palvelevat sosialistista valtaa, työväenluokan ja kommunistisen puolueen johtavaa asemaa ja ystävyyssuhteiden kehittämistä ja lujittamista Neuvostoliiton ja koko sosialistisen yhteisön kansoihin.

Neuvostojohtajat, jotka ilmaisevat neuvostokansojen yksimielisen pyrkimyksen ystävyyteen ja veljeyteen sosialistisen Tshekkoslovakian kansojen kanssa, vahvistivat valmiutensa mitä laajimpaan ja vilpittömimpään yhteistyöhön molemminpuolisen kunnioituksen, yhdenvertaisuuden, riippumattomuuden ja sosialistisen solidaarisuuden perustalla.

Tshekkoslovakian alueelle väliaikaisesti tulleet liittolaismaiden joukot eivät sekaannu Tshekkoslovakian sisäisiin asioihin. Tehtiin sopimus näiden joukkojen vetämisestä maan alueelta sitä mukaa kuin tilanne Tshekkoslovakiassa normalisoituu.

Tshekkoslovakialainen osapuoli kertoi, että Tshekkoslovakian armeijan ylipäällikkö antoi joukoilleen asiaankuuluvat käskyt sellaisten välikohtausten ja selkkausten estämiseksi, jotka voisivat aiheuttaa rauhan ja yleisen järjestyksen häiriintymistä. Hän antoi myös käskyn Tshekkoslovakian sotilasjohdolle olla yhteydessä liittolaisjoukkojen johdon kanssa.

Kosketellessaan ns. Tshekkoslovakian kysymyksen käsittelyä YK:n turvallisuusneuvostossa Tshekkoslovakian edustajat ilmoittivat, että Tshekkoslovakia ei ole pyytänyt tämän kysymyksen käsittelyä turvallisuusneuvostossa ja vaati sen poistamista päiväjärjestyksestä.

NKP:n ja TKP:n johtajat vahvistivat, päättäväisyytensä harjoittaa kansainvälisellä näyttämöllä politiikkaa, joka tähtää sosialistisen yhteisön solidaarisuuden lujittamiseen ja rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden asian puolustamiseen.

Neuvostoliitto ja Tshekkoslovakia tulevat, kuten ennenkin antamaan päättäväisen vastaiskun militaristeille, revanshistisille ja uusnatsilaisille voimille, jotka pyrkivät tarkistamaan toisen maailmansodan tulokset ja järkyttämään Euroopassa vallitsevien rajojen koskemattomuutta. Jälleen vahvistettiin päättäväisyys täyttää tinkimättä kaikki velvoitteet, jotka maat ovat ottaneet itselleen sosialististen maiden välillä solmittujen multilateraalisten ja bilateraalisten sopimusten puitteissa, lujittaa sosialistisen yhteisön puolustusvoimaa ja kehottaa Varsovan sopimuksen puolustuksen tehokkuutta.

Neuvottelut sujuivat avomielisyyden, toverillisuuden ja ystävyyden ilmapiirissä.

54 paunaa kultaa — rintaliiveissä

Jakarta. — Eräs länsi-saksalainen nainen yritti salakuljettaa 28 palaa kultaa, joiden yhteinen paino oli 54 paunaa, Indonesiaan. Kulta oli kätketty naisen rintaliiveihin, selitettiin viikon lopulla oikeuskuulustelussa.

Syyttäjä sanoi naisen horjahtelevan kävelyn kiinnittäneen viranomaisten huomiota kun hän tuli ulos lentokoneesta.

Nainen sanoi, ettei hän tietänyt kullan tuomisen olevan laittomutta Indonesiassa.

Wilsonin lievennettävä palkkojen pidätystä

Tai muussa tapauksessa järjestynyt työväki voi kääntää hänelle selkänsä

Blackpool. — Britannian järjestyneen työväestön toimesta ilmoitettiin maanantaina Harold Wilsonin johtamalle työväenpuolueen hallitukselle, että sen tulee lieventää itsekuriohjelmaansa palkkojen kurissapitämiseksi mikäli hallitus ei halua menettää brittiläisten työläisten kannatusta ja tukea.

Tämän varoituksen antoi Trades Union Congressin (TUC) presidentti lordi Wright mainitun ammattiyhdistyskeskuksen sadannen vuosikokouksen avajaisistunnossa. Britannian työväenpuolue saa suurimman ja voimakkaimman kannatuksensa juuri TUC:ta.

Neljänkymmenen maan veljesedustajat esittivät tervehdyksensä TUC:lle — maailman vanhimmalle ammattiyhdistyskeskukselle — minkä jäsenyydessä on noin 9,000,000 työläistä.

Neuvostoliiton, Bulgarian, Itä-Saksan, Unkarin ja Puolan ammattiyhdistysliikkeille lähetetty kutsu veljesedustajan lähettämiseksi vedettiin takaisin Tshekkoslovakian tapahtumien vuoksi.

Lordi Wright esitti hallitukselle osoitetun sanomansa ohjelmapuheessa, mikä oli ennen esitystä hyväksytty kongressineuvoston täysistunnossa.

Hän sanoi TUC:n hyväksyvän hallituksen pyrkimyksen Britannian taloustilanteen vakauttamiseksi, vaan ei niitä menettelytapoja, joiden avulla siihen pyritään.

Hän sanoi, että vakauttamisyritysten aiheuttama taakka on sälytetty miltei kokonaan työläisten kannettavaksi siten kun palkkojen korotukset on rajoitettu 3½ prosenttiin aina 12 kuukauden aikana.

Hän sanoi, että hallituksen ohjelma vaikeuttaa työläisten kollektiivisia työehtosopimusneuvotteluja ja lisäsi: "Hallitus ei voi menestyä cllei se saa työläisten ja heidän unioittensa tukea."

Samalla kertaa lordi Wright varoitti unionisteja, että heidän tulee lopettaa keskinäiset kinastelunsa, jotta hallitus ei sekaannu asiaan ja lopeta niitä. Hänen uskotaan viitanneen tällä lausunnollaan Amalgamated Engineering and Foundrymen's unionin ehdotukseen yleislakon järjestämiseksi syysk. 23 pnä.

JÄRVIENPÄÄN LAKKO JATKUU ENTISELLÄÄN

Union edustaja nimitti yhtiöiden tarjousta "tyhjänpäiväisyyttä hipovaksi" teoksi

Port Arthur. — Eräs 1,300 lakossa olevan järvienpään viljaelevaattorityöläistä edustavan union virkailija sanoi, että työnantajien viimeisin palkankorotustarjous "lähentelee tyhjänpäiväisyyden rajoja".

Neuvottelukomitean puheenjohtaja Frank Mazur sanoi, ettei tarjous ole hyväksyttävissä. Järvienpään viljaelevaattoriyhtiöt tarjosivat 53 sentin tuntipalkkalisäystä 28 kuukauden sopimusaikana. Mr. Mazur sanoi, ettei yhtiöiden aikaisemmalla ja viimeisimmällä tarjouksella ole mitään eroa. Aikaisempi tarjous oli 42 senttiä tunnille 24 kuukauden sopimusaikana.

Yhtiöt väittävät, että palkankorotustarjous ja reunaetuisuudet vastaavat 28½ prosentin korotusta.

Mr. Mazur sanoi, että 53 sentin palkankorotustarjous astuisi sateettain voimaan työehtosopimuksen allekirjoituspäivänä, mutta mitään korvausta ei ole tarjottu sille kahdeksan kuukauden ajalle, jonka vanha työehtosopimus on ollut ummessa. Siis tammikuun ensimmäisestä päivästä elouun loppuun.

Sunnuntaina ei pidetty neuvotteluja palkkakiistan ratkaisemiseksi. Liittohallituksen välittäjä D. S. Tysoe julisti lepotauon yhdeksän päivää kestäneiden neuvottelujen jälkeen. Neuvotteluja käytiin neljä päivää kummankin osapuolen välillä ja viisi päivää mr Tysoen ja vain yhden osapuolen kesken.

Viljaelevaattorityöläisten lakko alkoi heinäkuun 18 pnä. Työläiset vaativat $1.06 palkankorotusta. Palkat vaihtelivat ennen lakkoa $2.30—$3.17 tunnilta.

TILANNE ENNALLAAN

Orillia. — International Bratherhood of Electrical Workers-union paikallisen osaston 52 jäsenen lakko Orillian vesi-, valo- ja voimakomissionia vastaan jatkuu.

Komissionin puheenjohtaja sanoi lauantaina, että unio ei olc halukas laskemaan palkkavaatimustaan sovittelulautakunnan ehdottamasta 27 prosentista. Komissioni hylkäsi sovittelulautakunnan ehdotuksen.

Kapulaa ja kaasua mielenosoittajille taas Kaliforniassa

Berkeley, Kalifornia. — Noin 200 poliisia käytti aseinaan kapuloita ja kyynelkaasua hajoittaessaan mielenosoittajien laumaa lauantaita vasten yöllä eräällä poliisikersantin haavoittuttua aikaisemmin päivällä pidetyn Chicagon poliisien raakuutta vastaan järjestetyn mielenosoituksen yhteydessä.

Poliisikersantin jalkaan oli ammuttu luoti.

Miljoona äänesti lakkoutumisesta

Blackpool, Englanti. — Englannin toisiksi suurin ammattiyhdistys vaati viikonlopulla lakkoa, joka tulisi aiheuttamaan vakavan tilanteen maan raskaassa teollisuudessa.

Miljoona jäsentä käsittävän Amalgamated Union of Engineering and Foundry Workersin johtokunta äänesti syyskuun 23 päivänä alkavan lakon puolesta äänin 31—30.

Lakon täytyy saada hyväksyminsensä 3,000,000 jäsentä käsittävältä ammattiyhdistysliitolta, mutta yllä mainitulla amattiyhdistyksellä on enemmistö liitossa.

Moottoripyöräilijäin käytettävä kypärää

Toronto. — Ontariolaisten moottoripyöräilijäin täytyy sunnuntaina voimaan astuneen lain mukaan käyttää kypärää — mutta laki ei määrittele miten.

Eräs torontolaispoliisin kommentin mukaan polvella oleva kypärä näyttää typeryydeltä, mutta lain kirjain tulee täytetyksi, kunhan pyöräilijällä vain on kypärä. Ilman kypärää oleva moottoripyöräilijä voidaan tuomita $50 sakkoon.

Opiskelijat leimasivat järjestelmän sortavaksi

Guelph. — Sosiaalinen ja taloudellinen järjestelmämme on sortava, julistaa Canadan opiskelijain — Canadian Union of Students — järjestö maanantaina hyväksymässään päätöslauselmassa.

Mainitun järjestön vuosikokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, missä sanotaan:

"Canadan yhdyskunta ei ole itsepäätöksiin perustuva: meidän kulttuurista, poliittista ja taloudellista elämäämme hallitsevat jättiläiskokoiset amerikkalaiset yhtymät . . . Tämän järjestelmän tarpeet sekä koulutetun henkilökunnan, että taloudellisesti hyödyllisten tietojen kohdalta ovat opiskelijain opintopyrkimysten yläpuolella. Opiskelijain tarpeet alistetaan ekonomiaan, mitä he eivät kontrolloi.

"Me käsitämme, että Amerikan imperialismi ei ole Canadan itsemääräämisoikeuden ainoana esteenä. Itsehallintaa vaikeuttaa myös virkavaltaisuus sekä korparotiiviseen yhteiskuntaamme liittyvä sorto. Canadalainen korporatiivisuus, jos se tulisi yhdysvaltalaisen korporatiivisuuden tilalle, olisi yhtä sortava ja virkavaltainen.

Ei voida hyväksyä mitään järjestelmää, mihin ei sisälly demokratia ja itsemääräämisoikeus. Vastustamattomasti meidän on hyväksyttävä demokraattinen, riistosta vapaa vastaehto."

St. Mary's Universityn edustaja Simon Rosenblum oli yksi niistä harvoista, jotka puhuivat tätä kapitalismivastaista päätöslauselmaa vastaan. Hän sanoi: "Minä en voi hyväksyä sitä sillä, vaikka kapitalismilla on omat vikansa, ne eivät ole siihen liittyviä, eikä meidän tarvitse hyljätä koko (kapitalistista) järjestelmää."

Tämä päätöslauselmaluonnos esitettiin kaksi päivää kestäneen keskustelun jälkeen Yhdysvaltain imperialismista.

Glendon Collegen edustajisto ehdotti, että "ei-riistävän" yhteiskuntamuodon tilalle otettaisiin "sosialismi" sana mutta eräät toiset edustajistot selittivät että "sosialismi" sana peloittaisi ihmisiä pois.

Maailman lehdistö tuomitsi Chicagon poliisi-brutaalisuuden

Australiassa se yhdistettiin natsi-nousuun Saksassa — NL:ssa ja Britanniassa mielettömään väkivaltaisuuteen

Lontoo. — Yhdysvaltain demokraattipuolueen edustajakokouksessa Chicagossa olleet brittiläiset sanomalehtien kirjeenvaihtajat kiinnittivät viikon lopulla enemmän huomiota poliisien brutaalisuuteen mielenosoittajia vastaan kuin puolueen ehdokkaaksi nimitetyn Hubert Humphreyn vaalimahdollisuuksiin.

Edesmenneen Winston Churchillin pojanpoika, Winston Churchill sanoi The Evening Newsissa että koko tapahtuma, mikä olisi normaalisesti voinut olla iloinen, voitontuntoinen hetki, tuli llatuksi poliisien väkivaltaisuudella Chicagon kaupungin kaduilla."

"Kansallisten vaikeuksien hetkellä demokraatit omaksuivat nimittämällä mr. Humphreyn ehdokkaakseen, vanhan onnen ja toivorikkauden ohjelman", kirjoitti Standartin Jeremy Campbell.

Melbourne Heraldin (Australia) kirjeenvaihtaja selitti, että Chicagon poliisien suorittama mielenosoittajien "pieksentä" palautti mieleen Sharpvillen verilöylyn Etelä-Afrikassa vuodelta 1960 ja Natsi-Saksan gestapon raakamaisuudet.

"Me kaikki olemme nähneet filmejä gestapon raakuuksista", kirjoitti E. W. Tippings lehtensä etusivun uutiskatsauksessa. "Mutta minä en koskaan uskonut näkeväni sellaista poliisi-brutaalisuutta, mitä näin tänä iltana Chicagon kaduilla. Poliisit pieksivät ensiavun antajiakin ja Punaisen Ristin käsivarsinauhoilla varustettuja, jotka yrittivät auttaa niitä, jotka olivat tulleet mukiloiduiksi . . . Olin suorastaan kauhistunut siitä mitä näin."

Hanoin radio Pohjois-Vietnamissa sanoi, että Yhdysvaltain hallitus "oli pakoitettu käyttämään kymmeniätuhansia sotilaita ja turvallisuusvoimien miehiä turvatakseen USA:n demokraattipuolueen amerikkalaisilta, jotka päättävästi vastustavat Yhdysvaltain epäoikeutettua hyökkäyssotaa Vietnamissa.

Britannian yleisradio kiinnitti radio- ja televisioyleisönsä huomion turvallisuusopliisien ja mielenosoittajien väliseen tappeluun. Tapahtumien kommentaattorit mainitsivat vain ohimennen mr. Humphreyn nimen.

NL:n uutishtoimisto Tass sanoi Chicagon "katujen ja puistojen kostuneen verestä" poliisien ja sotilaiden käyttäessä patukoita ja kyynelkaasua mielenosoittajia vastaan.

"Kun mielenosoittajien ryhmä marssi kohti amppiteatteria, missä demokraattipuolueen kokousta pidettiin, heidän kulkueensa pysäytettiin kaasunaamareilla varustettujen sotilaiden sekä kivääreillä ja konekivääreillä aseistettujen kansalliskaartilaisten toimesta.

"Mielenosoittajia piestiin — vieläpä rappukäytävillä olleita perheenemäntiä . . ."

Tassin tiedonannossa huomioitiin demokraattien kokouksessa luvatun "voimakasta ja jatkuvaa kampanjaa kaikenlaista väkivaltaisuutta vastaan", mutta sanotana "monen kirjeenvaihtajan ja kommentaattorin pitävän tätä ohjelmakohtaa mitään merkitsemättömänä Chicagon tapahtumien varjossa."

Tass sanoi, että mr. Humphrey oli puoluepomojen mies, mutta ei esittänyt kuitenkaan mitään välitöntä lausuntoa hänen puolestaan tai häntä vastaan.

McCarthy ei tue Humphreyta

Chicago. — Tappiolle jäänyt mutta peräänantamaton senaattori Eugene McCarthy (D-Minn.) esiintyi torstaina dramaattisella tavalla tuhansien sotaa vastustavien mielenosoituksessa Chicagon Grant-puistossa ja sanoi siellä, että hän ei ryhdy Hubert Humphreyn alaisuudessa varapresidentin ehdokkaaksi.

Viitaten mr. Humphreyn ja republikaanien ehdokkaaseen, Richard Nixoniin, senaattori McCarthy sanoi: "Minä en kannata heitä kumpaakaan."

Poika pelastettiin

Beverly Hills. — FBI pelasti viikonlopulla erään paikallisen pankkiirin 4-vuotiaan pojan ihmisryöstäjältä, jonka sanottiin käyttäneen poikaa kilpenään takaa-ajon aikana tapahtuneen laukaustenvaihdon yhteydessä. Takaa-ajo alkoi sen jälkeen kun ryöstäjän vaatiman $250,000 rahasumman maksumenetelmät menivät sekaisin. Takaa-ajo päättyi FBI:n kolmen miehen ajettua kolarin ihmisryöstäjän auton kanssa. Poika saatiin pelastetuksi ainoastaan naarmun jalkaansa saaneena.

Maanvyörymät tuhosivat 2,700 kotia

Tokio. — Troopillisen myrskyn mukanaan tuomat valtavat sateet aikaansaivat alkuviikolla Keski-Japanissa maanvyörymiä joissa sai surmansa ainakin yksi henkilö ja kaksi loukkaantui, ilmoitettiin poliisien taholta. Maanvyörymät ja tulvat tuhosivat myöskin 2,700 kotia ja katkaisivat rautatieliikenteen eräillä alueilla Keski- ja Lounais-Japanissa.

11,000 SAI SURMANSA MAANJÄRISTYKSISSÄ

Iranin maanjäristykset jättivät jälkeensä myös 2,600 loukkaantunutta ja 100,000 koditonta

Teheran, Iran. — Iranin viranomaisten taholta ilmoitettiin sunnuntaina, että yli 8,000 ihmistä sai surmansa 75 neliömailin alueella sijaitsevissa kauppaloissa ja kylissä, jotka tuhoutuivat maanjäristyksen johdosta. Maanjäristykset tapahtuivat lauantaina ja sunnuntaina Teheranista koilliseen sijaitsevalla alueella. Maanantaina arvioitiin kuolleita olevan 11,000—11,600 välillä.

Red Lion and Sun (Iranin punainen risti) ilmoitti, että yksi kolmasosa maanjäristysalueen 1,800,000 asukkaasta joutui kärsimään järistyksen vuoksi. Kakhakin kauppalan alueella ei jäänyt yksikään seinä pystyyn lauantaisen järistyksen jälkeen. Kauppalassa oli noin 14,300 asukasta.

Kakhakin kauppala joutui toisen järistyksen kohteeksi sunnuntaina ja asukkaat sanoivat, että ihmisiä olisi kuollut enemmän, jos järistys olisi tapahtunut pimeän aikana.

Punainen risti ilmoitti, että maanalaiset vesijohdot tuhoutuivat maanjäristyksessä ja tämä aiheuttaa vakavan ongelman tuhansille pelastuneille, jotka asuvat telttakaupungeissa.

Virallisten arvioiden mukaan näissä maanjäristyksissä kuoli 11,000—11,600 ihmistä ja 2,692 loukkaantui sekä 100,000 joutui kodittomiksi.

Suurimmat asutuskeskukset, jotka tuhoutuivat maanjäristyksissä olivat seuraavat:

Gonabad, jossa sai surmansa 3,000 ja 1,500 loukkaantui, Mim, 300 kuoli ja 111 loukkaantui, Khazri, 1,000 kuoli ja 220 loukkaantui, Minabad, 1,200 kuoli ja 240 loukkaantui, Kalaj, 700 kuoli ja 115 loukkaantui, ja Dashviatz, 2,000 kuoli ja 500 loukkaantui.

Sotilaat auttoivat poliiseja kolmessa kauppalassa surmansa saaneiden ja loukkaantuneiden esiinkaivamisessa tuohoutuneiden kotien raunioista.

Pelastusoperatioiden johtajat pelkäävät, että useat orvoiksi jääneet lapset ja muut järistyksestä pelastuneet voivat kuolla ravinnon puutteeseen tai kuolleista saatavien tartuntojen vuoksi.

Lauantaina maanjäristys oli kuudes suuri maanjäristys Iranin historiassa ja toinen viimeisen kuuden vuoden aikana, ilmoitettiin USA:n kansallisen maanjäristysinformaatiokeskuksen toimesta Washingtonista. Keskus antoi seuraavat tiedot aikaisemmista maanjäristyksistä Iranissa: 45,000 ihmistä sai surmansa vuonna 856, 20,000 sai surmansa vuonna 872, 40,000 sai surmansa vuonna 1755, 10,000 sai surmansa vuonna 1853 ja 12,225 sai surmansa 1962.

VIIME TIEDOT

Peking. — Itä-Euroopan maiden edustajat, Tshekkoslovakian edustajat mukaanluettuna, marssivat maanantaina pois Kiinan pääministeri Chou En-lain puheen aikana. Puhuen Pohjois-Vietnamin suurlähettilään Ngo Minh Loanin maansa kansallispäivän kunniaksi järjestämässä vastaanottotilaisuudessa pääministeri Chou leimasi Tshekkoslovakian tapauksen fasistiseksi hyökkäykseksi ja arvosteli Tshekkoslovakian "revisionismia" antautumisesta "Neuvostoliiton revisionismin" edessä.

Washington. — Varapresidentti Hubert Humphrey ehdotti maanantaina, että muodostettaisiin sinisen nauhan komitea, minkä tehtävänä olisi tutkia mielenosoittajien, poliisien ja uutisten välittäjien (lehtien, televisionin ja radion) roolia mielenosoituksissa, joita järjestettiin Chicagossa viime viikolla demokraattipuolueen konventsionin aikana.

Lagos. — Nigerian liittohallituksen edustajat tiedoittivat maanantaina, että Owerria kohti etenevät liittovaltion asevoimat ovat nyt Abassa ja voivat sieltä uhata Biafran yhteyksiä ulkomaailmaan. Kansainvälinen Punainen Risti tiedoitti samaan aikaan, että se tulee lisäämään avustustavarain lentokuljetusta öisin ja päivin nälänhädässä oleville biafralaisille. Nigerian liittohallitus varoitti, että tällaset lennot voivat johtaa vakaviin selkkauksiin.

Kinshasa. — Kongon tasavallan presidentti Alphonse Massaba-Debat on pidätettynä armeijansa toimesta, ilmoitettiin tavallisesti tietoisista piireistä maanantaina. Sotilaiden ja kapinallisten nuorten välillä oli viikonvaihteen ajan yhteenottoja, tiedoitettiin edelleen.

"TALVITYÖT LOPETETAAN" SANOI PÄÄMINISTERI

Ottawa. — Pääministeri Trudeau, joka on luvannut "vähentää jyrkästi menoja", mutta ei halua ilmeisesti kajota kansakunnan varoja syövään varustelumeno-ongelmaan ilmoitti perjantaisessa sanomalehdistön tiedoitustilaisuudessa, että liittohallitus lopettaa ns. talvitöiden ohjelman, mikä on viimeksikuluneen 10 vuoden aikana aiheuttanut liittovaltiolle $30,000 vuosimenot. Canada kuluttaa varustelutarkoitukseen yli $1,500,000 vuosittain.

"Me tulemme supistamaan eräisiä tärkeitä suunnitelmia, uusia ja vanhentuneita", selitti pääministeri Trudeau.

Pääministeri puhui "suuremmista mahdollisista pidättyväisyyksistä', kaikkien hallitusportaiden kohdalta ja vakuutti, että liittohallituksen menovähennyssuunnitelmat eivät ole teennäisiä.

Vaikeita päätöksiä oli tehtävä siitä, mitä palveluja ja ohjelmia jatketaan, laajennetaan, tai supistetaan ja poistetaan, selitti pääministeri.

Konservatiivipuolueen kansallinen johtaja Robert Stanfield leimasi liittohallituksen toimenpiteet "talvityöohjelman" lopettamiseksi "epäoikeutetuksi teoksi mitä ei voida puolustaa".

NDP:n parlamenttiryhmän johtajana David Lewis leimasi sen taannehtivaksi toimenpiteeksi ja sanoi, että pääministeri Pierre Elliott Trudeau 'on tulossa konservatiiviseksi pääministeriksi, mikä antaa meille konservatiivisen hallituksen".

Eri puolilta maata tuli viikonvaihteen aikana protesteja ja valituksia tämän "talvityöohjelman" romuuttamisen johdosta. Esimerkiksi Sudburyn pormesatri Joe Fabbro sanoi toivovansa, että johtavat hallitukset (liitto- ja maakuntahallitus) tulisivat järjestämään jotakin muuta nyt kun liittohallitus lopetti talvityöohjelmansa.

Mainitun ohjelman aloitti Diefenbakerin konservatiivinen hallitus vuonna 1958. Sen avulla on 10 vuoden aikana järjestetty noin $300,000,000 arvosta "talvitöitä". Viime vuonna liittohallitus maksoi kunnille noin $25,000 talvitöiden järjestämisestä.

Tällä kertaa Canadassa on noin 440,000 työtöntä, ollen työttömänä 5.5 prosenttia maan koko työvoimamäärästä.

Liittohallituksen nyt tekemä päätös riistää työnsaannin mahdollisuudet monelta näiltä työttömiltä.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Humphrey vastatuulessa

Neljä vuotta sitten Hubert Humphreyn varapresidenttiehdokkaaksi valitsemista tervehdittiin suosiollisesti eri puolilla maailmaa sekä USA:n demokraattisen puolueen taholta.

Viime keskiviikkoiltana tapahtunutta Humphreyn presidenttiehdokkaaksi valitsemista tervehtivät ainoastaan ne, jotka olivat pakoitetut äänestämään häntä puolueen, kaupunkien ja Vietnamin sodan kannalla olevien pamppujen painostuksen johdosta. Nämäkin hurraahuudot kuultiin puolueen jäsenten keskuudessa vallinneiden erimielisyyksien ja tappiotunnelman vallitessa.

Tosiasia on, että Humphrey sai Chicagossa pidetyn demokraattien puoluekokouksen yhteydessä hyvin ansaitsemansa rangaistuksen siitä, kun hän on ollut uskollinen "pomonsa", presidentti Johnsonin määräyksille. Humphreyn ensimmäinen tuomio lankesi siitäkin huolimatta, että hän voitti puolueensa presidenttiehdokkuuden.

Kun Humphrey antoi kannatuksensa presidentin määräämälle Vietnamin sodan laajentamiselle, hän menetti suurimman osan entisestä liberaalisuudestaan yhdellä iskulla. Sodan muututtua yleisen mielipiteen vastaiseksi on Humphrey Johnsonin miehenä menettänyt suuren yleisön suosion.

Kotimaisen talouselämän saamat iskut ovat myöskin vähentäneet Humphreyn kiiltoa suuren yleisön silmissä, vaikka hänellä ei olisikaan ollut suurempaa vaikutusta hallituksen päätöksiin.

Humphreyn huonoksi onneksi voidaan laskea se, että hän joutui palvelemaan vuonna 1964 loistavalta näyttäneen miehen alaisena, mutta joka on johtanut Amerikan jatkuviin ulkopoliittisiin ja kotoisiin romahduksiin, jotka ovat järisyttäneet USA:n kehityksen perustuksia.

Ajat ovat epävakaisia ja näyttää hyvin epätodennäköiseltä, ettei Humphrey pysty voittamaan vaalikampanjassa vastustajiaan sen paremmin kuin saavuttamaan presidentin virkaakaan.

"Laki ja järjestys"

Amerikan Yhdysvaltojen sairaus paljastui maailman nähtäväksi kaikessa kurjuudessaan viime viikkoisen demokraattipuolueen edustajakokouksen aikana.

Samanaikaisesti kun puolueen edustajat valitsivat presidenttiehdokkaansa leimahti kaupungin kaduilla täyteen mittaansa poliisien mestarinäytös väkivaltaisuudesta ja raakuudesta, jonka kaltaista ei ole koskaan aikaisemmin nähty Yhdysvalloissa.

Tilanteen hirvittävyys käy selville siitä tosiasiasta, että vastuu väkivaltaisuuksista ja raakuuksista lankeaa Chicagon poliisien ja "turvallisuusvoimien" kannettavaksi, eikä Vietnamin sotaa vastustaneiden tai hallituksen politiikkaa vastaan olleiden mielenosoittajien hartioille.

Poliisit muuttuivat aivan raivohulluiksi patukoidessaan ja potkiessaan nuoria poikia ja tyttöjä, sekä rauhallisia sivustakatsojia, ja ruiskuttaessaan kyynel- ja hermokaasua kaikkien kohdalle osuneiden kasvoihin sekä piestessään loukkaantuneiden apuun tulleita lääkäreitä ja puskiessaan naisia ja lapsia läpi ikkunaruutujen sekä lopulta tunkeutuivat edustajakokoushuoneeseenkin.

Kaikkea yllämainittua tehtiin Chicagossa lain ja järjestyksen nimissä, mutta se oli kaikkia perinteellisiä oikeus- ja järjestyskäsityksiä vastaan.

Tällainen järjetön väkivaltaisuus on ollut tyrannikauden alkamisen merkkinä tapahtukoon se sitten missä tahansa, joko Etelä-Amerikan maissa USA:n nukkehallitusten toimesta tai USA:ssa Chicagon pormestarin Richard Daleyn käskystä.

Chicagon viimeviikkoiset tapahtumat ovat todistuksena siitä suuresta repeämästä, mikä on tapahtunut Yhdysvalloissa ei ainoastaan neekereiden ja valkoisten välillä, vaan myöskin eri yhteiskunnan sekä vallassaolijain ja suurten tavallisiin ihmisiin lukeutuvien kansanjoukkojen välillä.

Tämä televisioiden välityksellä esitetty Chicagon poliisin "mestarinäytös" tulee suurentamaan omalla tavallaan nyt jo vaikeuksia tuottaneita eroavaisuuksia Amerikan kansan keskuudessa.

Vapaus-lehti liittyy kaikkiin niihin hyvää tarkoittaviin, jotka tuomitsevat kaikki henkilökohtaisiin oikeuksiin puuttumiset ja ennen kaikkea Chicagossa tapahtuneet tuhansia ihmisiä loukanneet poliisien raakuudet.

Lahonnut tuki

Saigonissa perustettiin hiljattain eräänlainen "sosiaalisen vallankumouksen liitto", jonka olemassaolon marionettihallitus virallisesti salli.

Uuden "liiton" poliittisista kasvoista kertoo jo yksistään se seikka, että se on perustettu vastaukseksi "presidentti" Thieun apureilleen esittämään kehoitukseen "liittyä ja tehostaa kommunisminvastaista sotaa", ts. sotaa Etelä-Vietnamin satoja tuhansia patriootteja vastaan, jotka taistelevat urhoollisesti vapauden, itsenäisyyden ja synnyinmaansa kunnian puolesta.

"Kansan liitto" on jälleen eräs häthätää kyhätty kansanvastainen järjestö, yhtä marionettimainen kuin sitä edeltänyt "hallituskin".

Miksi Saigonin ja Washingtonin oli ryhdyttävä hankkeisiin "kansanliiton" perustamiseksi?

Amerikan propaganda, silmälläpitäen Pariisin virallisia neuvotteluja, joita käydään Vietnamin demokraattisen tasavallan ja USA:n edustajien välillä, yrittää kaikin voimin tällä hetkellä todistella Yhdysvaltojen Vietnamin sodan "laillisuutta". Tälle pohjautuu myöskin USA:n edustajan Harrimanin väitteet, joka useaan otteeseen on vedonnut USA:n "velvollisuuksiin" Saigonin hallitusta kohtaan.

Mutta yrittipä Washington millä propagandatempuilla tahansa peitellä ulkokultaista asennettaan tosiasioita se ei pysty kätkemään. Etelä-Vietnamin kansa on jo ajat sitten valinnut oman tiensä.

Liityttyään yhteen todellisen edustajansa kanssa, Etelä-Vietnamin Kansallisen Vapautusrintaman, etelävietnamilaiset patriootit taistelevat urheasti oikeudesta olla isäntänä omassa talossaan ja heidän puolellaan on koko edistyksellisen ihmiskunnan kannatus.

Siis tätä viimeisintä "kansan liittoa" ei voi rehellisessä mielessä havaita muuksi kuin yhdeksi lahoksi tueksi USA:n sotapropagandan murtamisillaan olevassa telinekyhäleessä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Anni Palo, Whitefish, Ont. täyttää tänään, syysk. 3 pnä 71 vuotta.

Heikki Elinen, Port Arthur, Ont. täyttää torstaina, syyskuun 4 pnä 77 vuotta.

Jalmari Tähti, Toronto, Ont. täyttää torstaina, syyskuun 5 pnä 77 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Maailman turuilta

Madrid. — Espanjalainen härkätaistelija Miguel Mateo, joka tunnetaan lempinimellä Miguelín, pidätettiin Madridissa hiljattain pidetyssä härkätaistelussa sattuneen ennen kuulumattoman välikohtauksen vuoksi.

Miguelín, joka istui härkätaistelun katsomossa, hyppäsi yllättäen areenalle sen jälkeen kun Espanjan kuuluisin härkätaistelija El Cordobes oli otellessaan näytöksen viimeisen härän kanssa useita kertoja välttänyt härkää.

Tammaan pukeutunut Miguelín seisoi liikkumatta härän edessä ja käveli sitten hitaasti sitä kohti ilman punaista viittaa ja miekkaa. Hän veti härkää sarvista, suuteli sen päätä, pakotti sen kävelemään itsensä ympäri useita kertoja ja nousi lopuksi härkää vastaan. Härkä ei reagoinut mitenkään, ja Miguelín huusi: "Tämä ei ole härkä" samalla kun näytöksen 24,000 katselijaa osoitti hänelle hurjasti suosiotaan.

El Cordobes, joka oli pakahtumaisillaan raivoon, ei yrittänytkään lähestyä kilpailijaansa. Miguelín väittää, että El Cordobes varoo joutumasta härkätaistelukilpailuun hänen kanssaan.

* * *

Muchen. — Baijerilainen maanviljelijä Anton Grenzebach hotkaisi 28 kovaksi keitettyä munaa puolessa tunnissa ja voitti Länsi-Saksan munansyöjämestaruuskilpailun, joka oli järjestetty Munchenissä pidetyn maanviljelysnäyttelyn yhteydessä.

Grenzebach nielaisi munat seitsemän oluen ja kuuden terävämmän ryypyn kanssa. Urakan jälkeen hän pyyhki suunsa ja meni ravintolatiskille tilaten syömään aterian ja juomaan lisää olutta.

* * *

Baku. — Kaukasuksen vuoristossa sijaitseva Barzuvun kylä juhli hiljattain vanhimman asukkaansa Shirali Mislimovin 163-vuotispäivää.

Mislimov itse, joka lienee maailman vanhin ihminen, ei hämmästele pitkäikäisyyttään. Kunnon vuoristolaispappa ei tunne itseään lainkaan vanhaksi eikä juuri koskaan sairastele. Lisäksi hänellä on hyvä näkö ja kuulo. Hän ei syö koskaan liikaa ja työskentelee ulkoilmassa.

Chirali Mislimovin pojanpojan poika järjesti vaarille erikoislaatuisen syntymäpäivälahjan. Hänen vaimonsa nimittäin synnytti pojan, joka on patriarkan 137. jälkeläinen.

Ruotsin vaalipuheet kärkeviä

Tukholma. — Kärjistynyt ulkopoliittinen tilanne oli yksi pääaihe Ruotsissa pidetyissä vaalipuheissa, jotka nyt kaksi viikkoa ennen vaaleja, ovat päässeet täyteen vauhtiinsa.

Eri puolueiden puhujat tuomitsivat kilvan Tshekkoslovakian miehityksen.

Sekä hallitus- että oppositiopuolueiden puhujat vaativat Ruotsin demokratian lujittamista. Pyrkimys lujittaa demokratiaa ja edistää tasa-arvoisuutta, toimintavapautta ja eri kansalaisryhmien elinehtojen tasoittamista on ainoa tapa tukea kansallista yhtenäisyyttä, sanoi kauppaministeri Gunnar Lange.

Oikeistojohtaja Yngve Holmberg sanoi puolestaan, että hallitus on arvioinut väärin ulkopoliittisen tilanteen ja vaati puolustuskysymysten laajaa demokraattista uudelleen arviointia. Tarvitsemme voimakkaamman puolustuslaitoksen kuin nykyinen, jonka sosialidemokraatit ovat mitoittaneet vastoin yhdistyneen opposition mielipidettä sanoi Holmberg.

Poliittisten tapahtumien kalenteria T-slovakiassa

Tshekkoslovakiassa viime vuonna alkanut poliittinen kehitys on tämän vuoden puolella johtanut sarjaan tapahtumia, joista viimeisin on viiden Varsovan liiton maan asevoimien puuttuminen tapahtumien kulkuun maassa. Ennen elokuun 21. päivää oli Tshekkoslovakiassa tapahtunut seuraavaa:

5. tammikuuta: Slovakian kommunistisen puolueen ensimmäinen sihteeri Alexander Dubcek valittiin Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen johtoon. Valinnan teki puolueen keskuskomitea, joka siten syrjäytti johdosta entisen puoluejohtajan ja valtionpäämiehen Antonin Novotnyn. Henkilövaihdokseen liittyi demokratisiomisprosessin nimellä kulkenut poliittisen ilmapiirin muuttaminen.

2. maaliskuuta: Ammattiliittojen sanomalehti Prace ilmoitti armeijan poliittisen johtajan Jan Sejnan paosta länteen. Lehti väitti tiedonannon lisäksi, että Sejna oli yrittänyt tukea Novotnya armeijan avulla.

5. maaliskuuta: Kommunistipuolueen pääideologi Jiri Hendrych erotettiin. Hänen erottamisensa yhdistettiin Novotnyn tapaukseen.

9. maaliskuuta: paikallisten puoluekomiteoiden kokouksia pidettiin kaikkialla Tshekkoslovakiassa. Kokoukset kuuluivat maan demokratisoimisprosessiin.

11. maaliskuuta: Sisäministeriö välitti Prahan radion kautta anteeksipyynnön Prahan ylioppilaille heidän jouduttuaan lokakuun 30. 1967 poliisin kovakouraiseen käsittelyyn mielenosoituksessaan.

14. maaliskuuta: Pressburgissa istuva Slovakian kansallisneuvosto vaati Tshekkoslovakian muuttamista liittovaltioksi. Tshekkien ja slovakien keskinäisten suhteiden muuttamista tasa-arvoisemmaksi vaadittiin.

15. maaliskuuta: Sisäministeri Josef Kudrna ja yleinen syyttäjä Jan Bartuska vapautettiin tehtävistään. Varapuolustusministeri kenraalieversti Vladimir Janko teki itsemurhan.

22. maaliskuuta: Novotny esitti kansalliskokoukselle eronpyyntönsä valtionpäämiehen tehtävistä. Novotnyn syrjäänvetäytymistä seurasi useiden poliittisissa viroissa olleiden eroaminen.

23. maaliskuuta: Dubcekin johtama valtuuskunta matkusti Dresdeniin osallistuakseen Neuvostoliiton, Puolan, Itä-Saksan ja Unkarin hallitusten ja puolueiden johtajien kanssa pidettyyn kokoukseen.

28. maaliskuuta: Dubcekin ehdotuksesta kommunistinen puolue päätti nimetä kenraali Ludvig Svobodan presidentin virkaan. Keskuskomitea hyväksyi samaan aikaan Josef Smrkovskyn ja Cestmir Cisarin nimeämisen ministerien virkaan. Molempia pidetään uuden politiikan vahvoina kannattajina. Cisarista tuli Hendrychin seuraaja puolueen ideologina.

30. maaliskuuta: Kansalliskokous valitsi salaisella äänestyksellä entisen puolustusministerin Ludvig Svobodan maan presidentiksi. Svoboda sai äänestyksessä 282 ääntä 288:sta mahdollisesta.

3. huhtikuuta: Puolustusministeri Bohumir Lomski erosi. Hänellä väitettiin olleen jotakin tekemistä Sejnan paon kanssa.

6. huhitkuuta. Pääministeri Josef Lenartin hallitus erosi.

9. huhtikuuta: Presidentti Svoboda nimitti uuden hallituksen, jonka pääministeriksi tuli Oldrich Cernik.

18. huhtikuuta: Kansalliskokous valitsi entisen metsätalousministeri Josef Smrkovskyn uudeksi puhemiehekseen Bohuslav Lastovikan tilalle.

4. toukokuuta: Dubcek kävi Moskovassa neuvottelemassa Tshekkoslovakian kehityksestä ja sen vaikutuksesta maiden välisiin suhteisiin.

8. toukokuuta: Neuvostoliiton, Puolan, Itä-Saksan, Unkarin ja Bulgarian puoluejohtajat neuvottelivat Tshekkoslovakian tapahtumista Moskovassa.

17. toukokuuta: Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin matkusti neuvottelumatkalle Prahaan ja sieltä edelleen Karlsbadiin, jossa keskusteluja jatkettiin.

30. toukokuuta. Novotny erotettiin Tshekkoslovakian kommunistisesta puolueesta.

1. kesäkuuta: Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen keskuskomitea päätti kutsua ylimääräisen puoluekokouksen koolle syyskuussa.

18. kesäkuuta: Varsovan liiton joukkojen komentaja marsalkka Ivan Jokubovski saapui Tshekkoslovakiaan. Kaksi päivää myöhemmin uutistoimisto Ceteka ilmoitti sotaharjoitusten alkamisesta. Niiden päättämisestä ilmoitettiin ensi kerran 1. heinäkuuta, mutta vielä heinäk. päättyessä oltiin epävarmoja siitä, ovatko neuvostoliittolaiset joukot poistuneet Tshekkoslovakiasta.

28. kesäkuuta: Tshekkoslovakian hallitus ja kansalliskokous torjuivat kirjailija Ludvik Vaculikin "2,000 sanan manifestin", jossa vaadittiin demokratisoimisprosessin jouduttamista.

7. heinäkuuta: Neuvostoliitto, Puola ja DDR ilmaisivat huolestumisensa Tshekkoslovakian tilanteen kehityksestä Prahan johdolle lähettämässä kirjeessä.

14 heinäkuuta: Neuvostoliiton, Puolan, Unkarin, Bulgarian ja Itä-Saksan edustajat aloittivat kaksipäiväisen Tshekkoslovakiaa koskevan kokouksen Varsovassa. Praha oli torjunut kutsun saapua Varsovan kokoukseen ja ehdottanut sen sijaan kahdenkeskeisiä neuvotteluja Tshekkoslovakian maaperällä. Varsovan kokouksen osanottajat lähettivät kirjeen Prahaan.

19. heinäkuuta: Neuvostoliitto hyväksyi periaatteessa ehdotuksen kahdenkeskisten neuvottelujen pitämisestä, mutta ehdotti puolestaan että ne olisi käytävä Neuvostoliiton alueella.

22. heinäkuuta: Neuvostoliitto hyväksyi neuvottelujen pitämisen Tshekkoslovakiassa sillä ehdolla, että kummankin maan kommunistipuolueiden politbyroot osallistuvat niihin kokonaisuudessaan.

27. heinäkuuta: Praha sanoutui virallisesti irti kenraalieversti Vaclav Prlichin kannanotoista, joissa tämä vaati Varsovan liiton uudistamista ja joutui näiden vuoksi Neuvostoliiton kärkevän arvostelun kohteeksi.

29. heinäkuuta: NLn ja T-slovakian kahdenkeskiset neuvottelut alkoivat Cierna nad Tisoussa Itä-Slovakiassa lähellä Ukrainan rajaa. neuvottelut kestivät neljä päivää. Niissä sovittiin viiden Varsovan kirjeen allekirjoittajamaan ja Tshekkoslovakian yhteisestä huipputapaamisesta.

3. elokuuta: Neuvostoliitto, Itä-Saksa, Puola, Bulgaria ja Unkari lähettivät korkean tason valtuuskuntansa Bratislavaan Tshekkoslovakiaan.

4. elokuuta. Bratislavan tapaaminen. Osanottajamaat allekirjoittivat yhteisen julkilausuman, jossa todettiin näiden maiden yhteistyön jatkuvan "tasavertaisuuden, suvereenitetin ja kansallisen riippumattomuuden, alueellisen koskemattomuuden, veljellisen avunannon ja solidaarisuuden periaatteen mukaisesti".

7. elokuuta: Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen keskuskomitean puhemiehistö antoi Prahassa julkilausuman, jossa se ilmaisi tyytyväisyytensä Bratislavan kokouksen tuloksiin.

9. elokuuta: Jugoslavian presidentti Josip Broz Tito saapui Prahaan mukanaan korkeita puoluejohtajia.

11. elokuuta: Titon vierailu päättyi. Maat lupasivat lisätä yhteistyötään.

12. elokuuta: DDR:n valtionpäämies Walter Ulbricht kävi Karlovy Varyssa neuvotteluja tshekkijohtajien kanssa. Hänen mukanaan oli pääministeri Willi Stoph ja puolueen polibyro.

13. elokuuta: DDR ja Tshekkoslovakian taloudellisten suhteiden laajentamisesta sovittiin. Valtuuskunnan lähtiessä paluumatkalle Ulbricht antoi haastattelun, jonka mukaan mielipide-eroavaisuuksia oli ilmennyt.

15. elokuuta: Romanian valtuuskunta presidentti Ceausescun johdolla vieraili Prahassa. Maat solmivat yhteistyö- ja keskinäisen avunantosopimuksen 20 vuodeksi eteenpäin.

Arguedas joutuu vastaamaan kongressille

La Paz. — Bolivian entinen sisäministeri Antonio Arguedas, joka lähetti surmansa saaneen sissijohtajan Ernesto "Che" Guevaran päiväkirjan Kuubaan, joutuu Bolivian kongressin edessä syytteeseen "maanpetoksesta sekä viranomaisten vastustamisesta", ilmoitettiin äskettäin La Pazissa.

Aiemmin uskottiin, että Arguedas joutuisi tuomittavaksi sotilastuomioistuimeen.

Toistaiseksi hallituksen viranomaiset ja lehtimiehet eivät ole julkisuudessa kommentoineet niitä sensaatiomaisia tietoja, jotka Arguedas paljasti Yhdysvaltain tiedustelupalvelun toiminnasta Boliviassa.

Presidentti Rene Barrientos sanoi tuhat sanaa käsittäneessä lausunnossaan Bolivian hallituksen pyytäneen Arguedasta palaamaan maahan pääasiassa siksi, että tasavallan presidenttiä vastaan esitettyjen syytteiden ja vihjailujen todenperäisyys voitaisiin todeta. Arguedas, joka on ollut presidentti Barrientoksen läheinen ystävä, palasi Boliviaan viivyttyään kuukauden ajan vapaaehtoisessa maanpaossa Chilessä, Englannissa, Yhdysvalloissa ja Perussa.

DEBRAY YRITTÄNYT PAETA?

La Paz. — Ranskalainen vasemmistokirjailija Regis Debray, joka on tuomittu 30 vuoden vankeuteen sissitoiminnasta Boliviassa, yritti joitakin päiviä sitten paeta vankilasta Camirissa, mutta epäonnistui.

VÄKIVALLAN VASTAINEN LIIKE LEVIÄÄ USA:SSA

Moskova. — Yhä useammat amerikkalaiset ovat tulleet siihen tulokseen, että Yhdysvalloista on tullut väkivallan maa, joka syytää napalmia vietnamilaisten talonpoikien päälle ja jossa tapetaan presidenttejä ja tavallisia ihmisiä. Näin sanoi Resistance-järjestön johtoon kuuluva Robert Cowell Pravdan New Yorkin kirjeenvaihtajalle J. Shaposhnikoville antamassaan haastattelussa.

Järjestömme syntyi Vietnamin sodan laajentumisen ja Pohjois-Vietnamiin kohdistettujen lentohyökkäysten johdosta. Joitakin yksityisiä ryhmiä perustettiin kaksi vuotta sitten, mutta niiden jäsenmäärä oli vähäinen. Nyt me olemme jo voima, korosti hän.

Robert Cowell samoin kuin muut Resistance-järjestön jäsenet, joita Shaposhnikov haastatteli, olivat varakkaista perheistä. Cowell erosi yliopistosta taistellakseen kutsuntoja vastaan.

Yhdysvallat on väkivallan hengen läpitunkema pohjoisesta etelään ja idästä länteen, totesi Cowell. Alabamassa, Vermontissa ja Texasissa kuolee ihmisiä. Heitä kuolee myös Vietnamissa. Mutta Vietnam on vain parantumattomasti sairaan yhteiskunnan oire. Amerikkalaisia joukkoja on myös latinalaisessa Amerikassa, Aasiassa ja Euroopassa Se ei ole tarpeen.

Resistance-järjestön jäsenet ovat ottaneet osaa Washingtoniin järjestettyihin marsseihin sekä useisiin kutsuntojen vastaisiin mielenosoituksiin. Tällä hetkellä järjestö suunnittelee seuravaa sodanvastaista kampanjaa ja antaa käytännön neuvoja kaikille niille, jotka esiintyvät sotaa vastaan, ja kieltäytyvät taistelemasta sodassa.

— On monia, joita meidän toimintamme ei miellytä. Meitä heitetään vankiloihin, mutta me tiedämme, että meitä on enemmän kuin vankiloissa paikkoja. Kaikkia ei kuitenkaan voida vangita. Aloitimme toimintamme 3—4 hengen ryhmissä, mutta nyt sadat nuoret polttavat kutsuntakorttinsa ja kieltäytyvät lähtemästä sotaan, sanoi Cowell. — Minut pannaan vankilaan, koska olen kieltäytynyt sotimasta. Myös ystäväni vangitaan. Mutta monet seuraavat meidän esimerkkiämme ja taistelu jatkuu.

Yhdysvalloissa on jo yli 3,000 nuorta jotka ovat joko palauttaneet kutsuntakorttinsa tai polttaneet ne, toteaa Pravdan kirjeenvaihaja.

Poliisi lopetti oppilaiden istumalakon

Turin, Italia. — Italiassa ensimmäinen kesäkuun jälkeen puhjennut ylioppilaiden istumalakko päättyi keskiviikkona poliisien evakuoitua oppilaat, jotka olivat ottaneet haltuunsa Turinin yliopiston taideopiston.

Yliopiston rehtorin kutsumat poliisit ottivat alas punaiset liput ja köynnökset yliopistorakennuksen katolta sekä seiniltä ja kuljettivat käsiraudoissa olevat oppilaat ulos rakennuksesta ilman "vaikeuksia".

Sydänsiirtopotilas pääsi kotiin

Montreal. — Canadan elossa oleva sydänsiirtopotilas Gaetan Paris pääsi pois sairaalasta viime tiistaina klo 2.15 ip. Hänelle siirrettiin "uusi" sydän Montrealin sydäninstituutissa 61 päivää aikaisemmin.

Mr. Parisille siirrettiin kesäkuun 28 pnä moottoripyöräonnettomuudessa surmansa saaneen 23-vuotiaan Yvon Bastienin sydän.

Kun mr. Parisilta kysyttiin mitä hän haluaisi tehdä mieluummin päästyään sairaalasta niin hän vastasi: "Mennä kalastamaan."

— Afganistanissa on kouluakäyvien määrä vuosien 1957 ja 1965 välillä lisääntynyt valtavasti — kansakouluasteella on oppilasmäärä kohonnut 129,000 oppilaasta 458,000 oppilaaseen ja oppikouluasteella 6.500 oppilaasta 34,000 oppilaaseen. (UNESCO)

PÄIVÄN PAKINA

SYKSYN HERKIMPÄNÄ AIKANA

Eräälle texasilaiselle miehelle siirrettiin muutama aika sitten lampaan sydän. Mies kuoli kuitenkin. Miten olisi mahtanut käydä jos mies olisi selvinnyt elämään lampaansydämineen?

Epäilemättä heikosti. Vai pärjääkö nykyään tässä kovaksikeitetyssä maailmassa lampaansydämellä. Mielestämme sillä ei selvitä meillä täällä Canadassa, saatikka sitten USAssa jossa kuten tunnettua on, miehen tulee olla varustetun gansterin luonnolla pysyäkseen hengissä ja siinä vauhdissa, minkä sen maan elintaso vaatii.

Tiikerin tai suden sydän olisi ommeltava nykyihmiseen, jotta hän kaikella kunnialla läpäisisi hyvinvoin tiyhteiskuntamme asettamat tavoitteet ja velvoitteet. USA:ssa voisi jo olla vaikeuksia näilläkin selviämisessä. Ne eivät kuitenkaan aina moraalisessa mielessä ole kovinkaan kehuttavia, muttat kukapa sitä ennättää ajatella kun kaikilla on niin hitonmoinen kiire.

Elämäntahti muokkaa omat moraalisääntönsä, jotka saattavat hyvinkin huomattavasti poiketa siitä kaikesta mitä meille on teoriassa opetettu.

Nyt olemme jo esimerkiksi niin pitkällä kehityksessä, että olemme voineet rakentaa itsellemme paljon tehokkaamman jumalan kuin mitä tapahtui Mooseksen aikana.

Tämä nykyinen jumalamme kiitää lähes sadan mailin tuntivauhtia maanteillämme ja tekee jälleen tänäkin Labour Day viikonloppuna (näitä rivejä naputeltiin perjantaina) tuhoisaa jälkeä.

Tämä uusi jumalamme tuntuu olevan myöskin yhtä tunteeton kuin vanha juutalaisten jumalakin, joka sekään ei välittänyt miten täällä maan päällä elämme ja mitä toilauksia suoritamme. Kaikki täällä tuntuu menevän täydestä kuin väärä raha.

Tällä pitkällä viikonlopulla sitä taas painetaan nastaa lautaan niin, että puhelinpylväät ovat kuin listeaitaa sivulle vilkaistessa. Kyllä sitä vauhtihurjastelulla taas monen henki singahtaa paremmille ja vihreämmille metsästysmaille.

Karmeita ovat viimeaikaiset tilastot olleet myöskin niistä, jotka ovat tavanneet matkansa pään hukkumalla. Näin syksyn herkimpänä aikana, jolloin tehdään uintikauden viimeisiä uintimatkoja olisi hyvin asiallista uimareisulle lähdettäessä ottaa matkaansa evääksi oikein runsaasti rohkeaksi tekevää ainetta.

Vauhti on viimeksi kuluneiden vuosien aikana huimasti lisääntynyt ja sitä mukaa myöskin lähtö tästä matoisesta maailmasta. Tämä taas taitaa osaltaan todistaa, että toiset kai sitteenkin tykkäävät tällaisesta pikaisesta lähdöstä koskapa eivät hiljennä vauhtiaan.

Tämä kaikki on nyt sitä syksyn herkimpään aikaan liittyvää nykyaikaista romantiikkaa, joka antaa nuoruuden riehakkuudellekin muotoja, jotka vaikeuttavat lähimmäisten olemista tavalla tai toisella.

Pohjois-Ontariossa alkaa tällä viikonlopulla (syyskuun 1 p) pienempien riistaeläinten vuotuinen metsästyskausi olisi tietenkin hyvin asiallista, että katsottaisiin vähän tarkemmin ennen kuin ammutaan sitä kannon takana kyyryssä olevaa jänistä, sillä siellä voi olla vaikka toinen eksyksiin joutunut metsämies aivan luonnollisella asialla.

Etelä-Ontarion metsästäjille tässä voi hienokseltaan antaa pienen vihjeen. Pitäkää silmällä mitä täällä Pohjois-Ontariossa tapahtuu. Teille kun se metsästyksen ilo sallitaan vasta syyskuun 20 päivän jälkeen niin tilannetta seuranneina olisitte jo selvillä miten Pohjois-Ontariossa on kehitytty kaksijalkaisten ammunnassa ja mahdollisesti voisitte saavuttaa paremman tuloksen saaliiseen nähden.

Mutta kaikista maailman kielteisistä puolista huolimatta lohdutukseksi voisi sanoa, että aikojen saatossa ovat ihmisten keskeiset suhteet muodostuneet inhimillisemmiksi ja oikeudenmukaisemmiksi, sekä tavoittelevat jo tasa-arvoisuuden ilmapiiriä.

Siis eipä muuta kuin toivotamme kaikille leppoisia syyspäiviä syksyn herkimmän ajan merkeissä.

— Nyrkki.

Urheilua

Jenkkinaiset valittiin

Walnut, Kalifornia. — USA:n naisten yleisurheilujoukkue Mexicon kisoihin valittiin viime viikolla Walnutissa Kaliforniassa päättyneiden viimeisten katsastuskilpailujen jälkeen. Kokonaisuudessaan USA:n naisjoukkue Mexicon kisojen yleisurheilulajeissa on seuraava:

100, 200 metriä ja 4 x 100 metrin viesti: Wyomia Tyus, Margaret Bailes, Barbara Ferrell, Mildrette Netter.

400 metriä: Jarvis Cott, Lois Drinkwater, Esther Stroy.

800 metriä: Jarvis Cott, Madeline Manning, Doris Brown.

80 m:n aidat: Mamie Rallina, Pat van Wolvereere.

Pituus: Martha Watson, Willie White.

Korkeus: Sharon Callaghan Eleanore Montgomery, Estelle Baskerville.

Kuula: Maren Seidler.

Kiekko: Olga Connolly.

Keihäs: Barbara Friedrich.

Viisiottelu: Pat Winslow.

Viisi uutta nuorten EE:tä

Leipzig. — Kun suurin osa kansakunnista jäi pois yleisurheilun nuorten EM-kilpailuista, joiden piti alkaa Leipzigissä, järjestettiin kansainväliset kilpailut, joissa tehtiin viisi uutta nuorten Euroopan ennätystä.

Itäsaksatar Burglinde Pollack teki 5-ottelussa 4,717 pistettä. Kuulaa työnsi itäsaksalainen Briesenick 18.71. 4x400 metrin viestissä Neuvostoliiton voittoaika oli 3.12,3.

Suomalaisittain mielenkiintoiset ennätystulokset olivat Itä-Saksan Waltraut Birnbaumin 400 metrin erinomainen voittoaika 54,0, ja Neuvostoliiton Evgeni Gavrilenkon 400 metrin aitajuoksun tulos 51,6. Jos kilpailut olisi saatu järjestää normaaliolissa, olisi ollut erittäin mielenkiintoista nähdä Pirjo Wilmi ja Jouko Kokkonen tässä ennätyskyydissä.

KILPAILUKUTSU

Täten kutsumme kaikkia Liiton urheiluseurojen jäseniä osallistumaan urheilukilpailuihin, jotka järjestämme Tarmolassa syyskuun 7 ja 8 pnä.

Kilpailulajit ovat seuraavat:

Yleinen ja alle 21 v. sarjat: Olympialainen 10-ottelu.

Pojat alle 17 v. sarja: 5-ottelu joka sisältää 100 m., kuula, korkeus, pituushyppy ja keihäs.

Ikämiesten, naisten, tytöt alle 16 v. ja lasten sarjat: 3-ottelu joka sisältää 100 m., kuula ja pituushyppy.

Palkintoja jaetaan eri sarjoissa. Kilpailut alkavat tämälleen kello 10 ap. molempina päivinä.

Järjestäjä v.- ja u.-seura Yritys, Toronto, Ont.

Puheenjohtaja R. Miner — Sihteeri E. Männistö

— Etelänapamantereen vesillä on valaanpyynnin aikana saatu kiinni valkoinen valas. Albinovalas oli lisäksi kyttyräselkäinen.

UUSI LOISTELIAS ja ajankohtainen JULKAISU
KERRAN KUUKAUDESSA
1 vuosikerta Canadaan $5.75
M&M MAAILMA JA ME
IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Mexicon vuodepaikat myyty

Mexico. — Meksiko osallistuu omiin olympiakisoihinsa 249 miehen ja 44 naisen voimalla. He ottavat osaa kisojen kaikkiin lajeihin.

Matkailijoita varten on hotelleista ja yksityisasunnoista varattu 64,000 vuodetilaa. Ne on jo kaikki myyty. Eräiden lehtitietojen mukaan paikoista olisi peruutettu, mutta olympiakisojen järjestäjät ilmoittavat, ettei tähän mennessä ole tullut ainoatakaan peruutusta.

Kisoja saapuu seuraamaan paljon kuuluisuuksia. Heistä mainittakoon prinssi Philip, Hollannin prinssi Bernard, Exeterin markiisi ja veteraanilaulaja Bing Crosby.

Avajaisseremonioitten viimeinen kenraaliharjoitus on siirretty tämän viikon loppupäivistä syyskuun 8:nteen.

Kolme M-ennätystä

Los Angeles. — Yhdysvaltojen olympiakatsastusten toisena päivänä tehtiin kolme uutta uinnin maailmanennätystä. Debbie Mayerin aika naisten 400 metrin vapaauinnissa oli 4.24,5. Hän paransi omaa ennätystään 2,1 sekuntia.

200 metrin selkäuinnissa Claudia Kolb sai ajan 2.23,7 joka on 1,3 sekuntia parempi hänen nimissään olevaa ennätystä. Kolmannen ennätyksen teki Catie Ball 100 metrin rintauinnissa, aika 1.14,2. Neuvostoliiton Galina Prosumenshikovan ennätys oli 1.15,4.

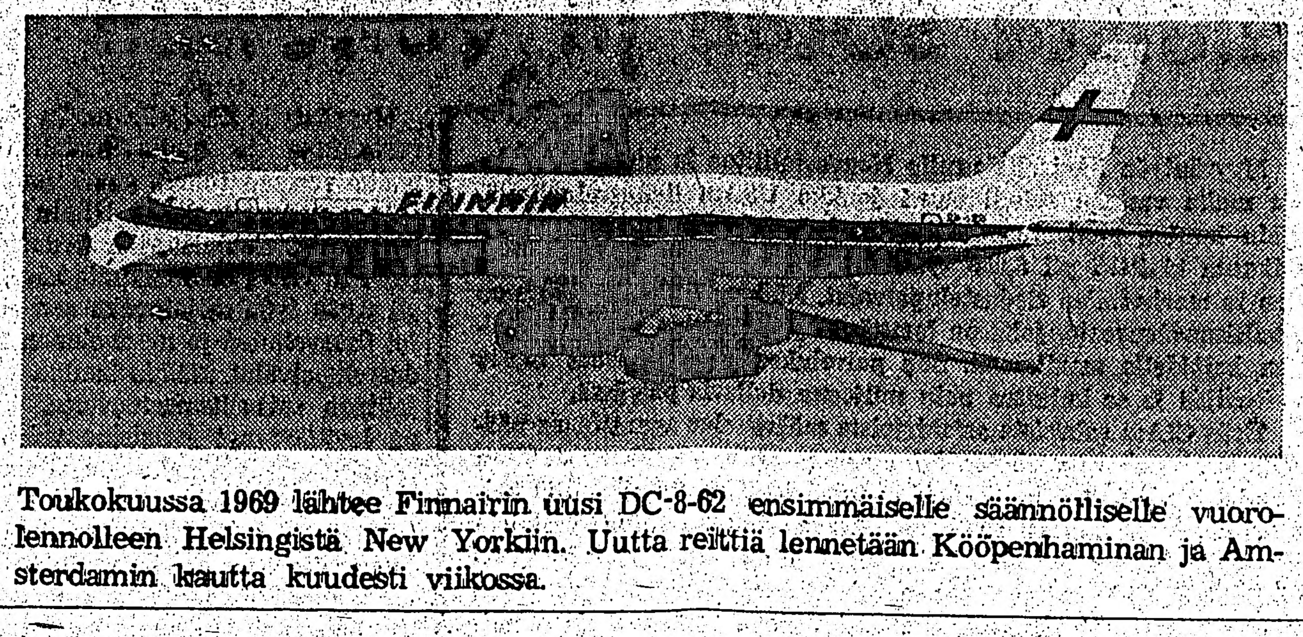

Toukokuussa 1969 lähtee Finnairin uusi DC-8-62 ensimmäiselle säännölliselle vuorolennolleen Helsingistä New Yorkiin. Uutta reittiä lennetään Kööpenhaminan ja Amsterdamin kautta kuudesti viikossa.

KUKA RAHOITTAA KU-KLUX-KLANIA?

Aikakauslehden The Nationin viimeisessä numerossa on Fred Cookin artikkeli, jossa kirjoittaja kertoo siitä, miten USA:n fasististen nuorukaisten solan takana seisoo monopolistien pääoma, joka käyttää hyväkseen amerikkalaisen yhteiskunnan pohjasakkaa voitonpyyteisten tavoitteidensa saavuttamiseksi. Nämä Texasin, Kalifornian ja Alabaman öljy-, teräs- ja tykkikuninkaat eivät ole säälineet miljoonien dollareiden menoa pönkittääkseen Ku-Klux-Klanin ja kaikenkarvaisten natsiainesten toimintaa.

Kommunismin vastaiseen kampanjaan ja sotahysterian lietsomiseen on saatu varat näiltä teollisuus- ja finanssipiireiltä. Esitämme oheisena lukijalle osan Fred Cookin kirjoittamasta artikkelista uutistoimisto APN:n kirjeenvaihtajan V. Nagovitsyn välittämänä.

Vuoden 1964 vaaleissa äärioikeisto kärsivät tappion. Mutta tämä ei suinkaan merkinnyt näiden ainesten toiminnan heikentymistä, päinvastoin se kukoistaa tänään ehompana kuin koskaan aikaisemmin. Presidentti Johnsonin politiikka, joka jakoi amerikkalaisen yhteiskunnan kahtia Vietnamin sodan johdosta ja asetti hallituksen toiminnan epäilyksen alaiseksi, loi edellytykset taantumuksellisten voimien elvyttämiseksi Yhdysvalloissa.

Mutta olisi väärin luulla, että vain tällainen tilanne elvytti USA:n äärioikeiston. Moni muukin tekijä on vaikuttanut näiden ainesten kasvuun ja vaikutuksen levißmiseen. Yksi niistä on ollut pelko, joita moni amerikkalainen tuntee huomispäivän suhteen. Tällaiset pelon vallassa elävät ihmiset ovat helppo saalis äärioikeistolle, jotka pyrkivät vakuuttamaan, että todellisena uhkana valkoisille ovat kommunistit ja neekerit.

Toisena tekijänä pitäisiin taantumuksen mahtavaa finanssipohjaa, joka koostuu miljoonaisten runsaskätisistä lahjoituksista, niiden, jotka tuntevat sympatiaa äärioikeistoa kohtaan. Niinpä esimerkiksi äärioikeistolaisen Kristillis-kansallinen ristiretki-nimisen järjestön johtajan Gerald Smithin nimelle saapuu suuria lahjoituksia kaikkialta Yhdysvalloista. Kymmenen kuukauden aikana vuonna 1966 hänen pankkitililleen tuli noin 300,000 dollaria aikaisempien lisäksi.

Suuria lahjoituksia saa myös Kristillinen ristiretki-nimisen äärijärjestön johtaja James Hargis. Hän sai lahjoituksina 107,000 dollaria.

Kuka sitten tukee rahallisesti Smithia ja hänen kaltaisiaan?

Heitä on paljon. Mutta ensimmäiseksi haluaisin mainita dallasilaisen öljykuninkaan Harold Huntin. Hunt ihannoi kaikin tavoin äärinisten toimintaa ja jakaa niille runsaskätisesti rahojaan. Aivan samoin tekevät General Electric-firman omistajat. Juuri tämä yhtymä alkoi ensimmäisenä puhua oikeistolaisen Ronald Reaganin nimittämisestä Kalifornian osavaltion kuvernööriksi. Allan Bradly-vakuutuslaitos on vakuuttanut Kristillinen kommunismin vastustaja-nimisen järjestön, jonka johdossa on Fred Schwarz, jonka vuositulot nousevat 600—700,000 dollariin. On vaikea määritellä, kuinka suuria summia miljonäärit työntävät näille järjestöille, koska niitä ei näy missään kirjanpidossa.

Mutta eräs seikka on ainakin selvä. Apu sen kun vain kasvaa. Sen laajuutta kuvaa mm. seuraava esimerkki: eräs oikeiston finanssipylväistä, jokin aika sitten edesmennyt dallasilainen Bedford Louis oli Doctor Ross-nimisen elintarvikeyhtymän johtaja. Hän testamenttasi John Birchin seuralle miljoona dollaria sekä saman verran Dan Smouth-nimiselle terroristijärjestölle.

Oikeiston yhtenä tukipylväänä ja suojeluenkelinä pidetään Frowlya, joka johtaa suurta Gillet-nimistä partateräfirmaa. Frowly on ollut äärainesten huoltaja jo sitä lähtien, kun hän perusti yhdessä Fred Schwarzin kanssa Kommunismin vastaisen korkeakoulun Los Angelesissa. Vuoden 1964 presidentinvaaleissa hän levitti katolisten pappien keskuuteen 40,000 kappaletta kirjaa nimeltään "Valitse empimättä", jossa kehoitettiin antamaan ääni Goldwaterille. Goldwaterin tappion jälkeen Frowly aktivoi huomattavasti toimintaansa. Wall Street Journal toteaa, että hän rahoittaa suurin summin viittä järjestöä, jotka toimivat kommunismin vastustamiseksi.

Frowly rahoittaa 100,000 dollarin erin ohjekirjelmien painattamista, jotka ovat lähtöisin amerikkalaisvastaisen turvallisuusneuvostosta (jonka entiset FBI:n työntekijät perustivat vuonna 1955). Ohjekirjeet on laadittu erityisesti työnantajia varten. Niiden teemana on ankara kommunismin vastainen kampanja.

Amerikkalainen turvallisuusneuvosto on keskittänyt huomionsa kylmän sodan propagandaan. Kylmän sodan oppia ja politiikan voimatoimenpiteitä ajavat tässä neuvostossa entinen kongressiedustaja republikaani Walter Gadd ja senaattori Thomas Dodd.

Mutta näiden äärioikeistolaisten järjestöjen joukossa ehkä kaikkein vaikutusvaltaisin on John Birchin seura, joka perustettiin vuonna 1958. Perustajaryhmään kuului ja sitä johti teollisuusmiesten kansallisen yhdistyksen entinen presidentti Robert Welch. Seura sai vuonna 1966 suojelijoiltaan 6 miljoonaa dollaria. Tällaisten varojen turvin se toimii hyvin aktiivisesti. Seuralla on oma 15 minuuttia kestävä radiolähetys viikottain, joka lähetetään 176 radioaseman välityksellä. Se on muodostanut oman järjestönsä, joka vaatii Yhdysvaltoja luopumaan YK:n jäsenyydestä. Birchin seura on kyhännyt kokoon kaksi elokuvaa, joissa lietsotaan vihaa sitä nuorisoa vastaan, joka vaatii Vietnamin sodan lopettamista. Siinä lietsotaan vihaa neekereitä kohtaan, jotka taistelevat kansalaisoikeuksiensa puolesta. Toisessa näistä filmeistä sanotaan, että liike kansalaisoikeuksien puolesta on osa rauhanliikkeestä, joka on kommunistien ohjaama ja jonka tarkoituksena on koko maailman orjuuttaminen.

Tällaisia ovat ne järjestöt ja henkilöt, jotka Fred Cookin mukaan organisoivat, suuntaavat ja rahoittavat äärioikeistolaisten valtavaa toimintaa Yhdysvalloissa.

Dmitri Gudkov:

USA JA ETELÄ-AMERIKKA

Amerikkalaisissa lehdissä esitetään usein väitteitä, että läntisen pallonpuoliskon maat olisivat menneet, ellei USA niitä auttaisi. Vuonna 1961 Washington ehdotti latinalaiselle Amerikalle avustusohjelmaa "edistysliiton" puitteissa. Se edellytti jokavuotista apua latinalaisen Amerikan maille, mikä merkitsi miljardin dollarin summaa teollisuuden, maatalouden, kansan sivistyksen ja hyvinvoinnin kohottamiseen ja kehittämiseen. Teollisuustuotannon lisäys vuodessa piti olla vähintäin 2.5 pros.

Mitä sitten tapahtui tälle laajasti mainostetulle ohjelmalle? Se yksinkertaisesti epäonnistui. Eikä muuten olisi voinut käydäkään, koska "edistysliiton" todellinen syy oli halu vielä suuremmassa määrin orjuuttaa latinalaisen Amerikan maita. USA:n vuotuinen apu jäi 500 miljoonaan dollariin. Mutta USA on itsekin tunnustanut, että jokainen pohjois-amerikkalaisten monopolien sijoittama dollari tuotti kolmen dollarin voiton.

Latinalaisen Amerikan teollisuus tuotannon lisäys jäi vajaaksi prosentiksi. Brasiliassa se kuluvana vuonna laski kaksinkertaisesti verrattuna siihen vuoteen, jolloin "edistysliiton" ohjelma hyväksyttiin. Etelä-Amerikan talouselämää järisyttää yhä syvenevä kriisi. Teollisuustavarain tuotanto laskee, maataloustuotteiden määrä supistuu, kansallinen valuutta menettää arvoaan, kansallisvelka kasvaa, samoin kauppataseen vajaus. Pelkästään viime vuonna toimeenpantiin devalvaatio useissa läntisen pallonpuoliskon maissa.

Argentiinan peson hinta laski dollariin verrattuna 40 pros., Brasilian cruzieron 41 pros., Perun seolin 40 pros. Vastaavia muutoksia tapahtui viime vuonna myös Boliviassa, Kolumbiassa, Uruguayssa, Nicaraguassa, Guatemalassa, Hondurasissa ja muualla. Ulkomainen velka, varsinkin Yhdysvalloille, on noussut jo yli 11 miljardin dollarin. Jo pelkästään tämän summan korot ovat yli puolitoista miljardia dollaria. Sanalla sanoen, silmukka läntisen pallonpuoliskon kaulassa kiristyy yhä.

Ei ole salaisuus, että arvokkaat luonnon kaivannaiset — Chilen kupari, Venezuelan öljy, Brasilian rautamalmi, Bolivian tina ja muiden maiden maan uumenten rikkaudet — ovat USAn monopolien käsissä. Latinalaisen Amerikan kansallinen teollisuus, pankkiliike ja ulkomaankauppa ovat amerikkalaisten monopolien valvonnassa. Tilanne maataloudessa, kulttuurin alalla ja kansan hyvinvoinnin suhteen on jyrkästi huonontunut.

USA:n avustusohjelman ainoana ja reaalisena tuloksena on ollut porvarillis-demokraattisten hallitusten tukahduttaminen eräissä maissa ja niiden korvaaminen sotilasdiktatuureilla. Tilanne on huonontunut vielä siitäkin, että USA harjoittaa erottelupolitiikkaa kaupan alalla eteläisten naapureittensa suhteen. Vuosi vuodelta latinalais-amerikkalaisten tavarain viennin määrä USAhan kasvaa, mutta siitä saatavat tulot supistuvat jyrkästi. Epätasapainoisessa kauppavaihdossa USAn kanssa läntisen pallonpuoliskon valtiot ovat viimeksi kuluneina 10 vuotena kärsineet 20 miljardin dollarin tappiot. Pelkästään kauppavaihdossa USAn kanssa Etelä-Amerikka menettää neljä kertaa enemmän kuin saa USA:lta niin sanottuna apuna.

Siksi tämän mantereen valtiot yhä suuremmassa määrin suuntaavat katseensa kohti sosialististen maiden markkinoita ja solmivat suoria kauppasuhteita niihin. Kolumbian lehdet ovat hiljattain kertoneet että viime vuoden 10 kuukautena Kolombialla oli 30.4 miljoonan dollarin vajaus, mutta samana ajanjaksona kaupassa sosialististen maiden kanssa todettiin 16.1 miljoonan dollarin positiivinen saldo.

Tämä selittää latinalaisamerikkalaisten kauppavaltuuskuntien toivioretket Neuvostoliittoon ja muihin sosialistisiin maihin. Viime päivinä on Moskovassa käynyt Chilen, Perun ja Kolombian valtuuskunta ja piakkoin saapuu Venezuelasta edustava valtuuskunta.

ELINTÄRKEÄ ASIA

Tilanne lähi-idässä on edelleen rauhaton. Israelilaiset sotilaat seisovat edelleenkin Suezin kanavan itärannalla, Jordan-virran länsirannalla, Golanin kukkuloilla Tiberiasjärven läheisyydessä. Miehittäjät eivät ole lopettaneet aseellisia provokaatioitaan. Israelilaiset poliitikot luottavat edelleenkin kiihkotunnelmissaan Yhdysvaltain tukeen ja niihin amerikkalaispiireihin, joita kiinnostaa jännityksen säilyttäminen tällä maailmankolkalla. Sen jälkeen kun Washingtonin oli pakko tunnustaa epäonnistuneensa Vietnamissa, yksi ja toinen siellä vielä uskoo, ettei kaikki ole menetetty. Saigonin tappiot voidaan kompensoida lähi-idässä.

Amerikkalaisen imperialismin päämäärät ovat entiset: keinolla millä hyvänsä USA:n poliittiset strategit aikovat iskeä kansalliseen vapausliikkeeseen. Israelin johtomiesten käsin he tahtoisivat saada tärkeimmän tavoitteensa saavutetuksi — kumota edistykselliset ja kansalliset arabihallitukset, ennen kaikkea Kairon ja Damaskuksen. Käytännöllisesti katsoen yritetään tehdä tyhjäksi koko arabikansojen taistelu kansallisen riippumattomuutensa lujittamiseksi, riippumattomuuden, joka on voitettu kiivaissa kahakoissa ulkomaisten orjuuttajien kanssa.

Näissä oloissa arabimaiden yhtenäisyys imperialisminvastaisessa taistelussa on muodostunut elintärkeäksi asiaksi ennen kaikkea siinä suhteessa, että se on yhteydessä Israelin hyökkäysten vaarallisten seurausten poistamiseen. Kysymys ei ole ainoastaan miehitysjoukkojen vetämisestä pois arabialueilta, vaan myös yhtenäisestä taistelurintamasta imperialismin aikeita vastaan tehdä tyhjäksi arabiasemien palauttaminen ja vahvistaminen näillä alueilla.

Yhdistynyt arabitasavalta, Syyria ja Algeria ponnistelevat tätä nykyä tarmokkaasti lujittaakseen taistelurintamaa hyökkääjää ja sen apureita vastaan lähi-idässä. Myös Saudi-Arabian päämies on ilmoittanut puoltavansa arabiyhtenäisyyden lujittamista. Irakin, Jordanian ja Libanonin valtiomiehet aikovat niin ikään lujittaa siteitään vakiinnuttaakseen taistelun hyökkääjää ja sen imperialistisia suojelijoita vastaan. Libya ja Sudan sekä muutamat muut maat ovat valmiit kantamaan oman kortensa kekoon imperialisminvastaisen yhtenäisyyden hyväksi. Jokainen arabipoliitikko, joka käsittää Israelin hyökkäyksen vaarallisia seurauksia vastaan käydyn taistelun koko vaikeuden, ymmärtää myös, että yhtenäisyyden puuttuminen hyödyttää vain lähi-idän kansojen vihollisia. Vain yhdessä sovitut toimenpiteet imperialistista aggressiota vastaan voivat johtaa menestykseen ja miehittäjien pikaiseen karkottamiseen niiden anastamilta arabialueilta.

Lentävä lautanen häiritsi häitä

Santiago, Chile. — Tuntematon lentävä esine aiheutti pahaa epäjärjestystä eräissä häissä Coyhaiguessa hiljattain. Tämä kylä joka sijaitsee Chilessä 1,000 kilometrin päässä Santiagosta etelään, oli juuri valmistautunut häiden viettoon, kun eräs kirkon ulkopuolelle jäänyt häävieras huusi näkevänsä lentävän lautasen. Kaikki kirkkoväki ryntäsi huutaen ulos, mutta järjestys palautui kuitenkin myöhemmin. Nuori pari saatiin vihityksi ja häät pidetyksi.

"Vahva" sukupuoli

Samassa tahdissa kuin naiset entistä enemmän ryhtyvät käyttämään E-pillereitä, saattaa miehen hallitseva rooli hävitä, sanoo sosiologi, tri. Martin Loeb, joka työskentelee Wisconsinin yliopistossa USA:ssa. Kun nainen voi itse valita lapsen ja jääkaapin — tai urani välillä, tulee vallan tunne varsin voimakkaaksi väittää tri. Loeb. Naiset saavat yhä kasvavan tunteen siitä, että voivat itse määrätä tulevaisuudestaan.

SUOMEN UUTISIA

Syksyn kunnallisvaalit

Lokakuun kunnallisvaalitaistelussa on puolueiden alustavien ilmoitusten mukaan noin 61,000 valtuustoehdokasta. Jaettavia paikkoja on arvioitu olevan hieman alle 12,000. Edellisissä kunnallisvaaleissa ehdokkaita oli 51,707 ja valtuustopaikkoja jaettiin 12,325. Ehdokaslistojen julkaisemishakemusten jättämisen määräaika päättyi koko maassa viime kuun 26 pnä.

Ei-sosialististen puolueiden vaaliliittoneuvottelut ovat johtaneet yhteistyöhön tähän mennessä noin 230 paikkakunnalla. Edellisissä kunnallisvaaleissa liittoja oli suunnilleen saman verran.

Vasemmisto sen sijaan menee pääosassa maata vaaleihin omina liittoinaan ja kaikkien kolmen vasemmistopuolueen yhteisiä liittoja on arvioitu olevan korkeintaan 3—4 paikkakunnalla. Viime vaaleissa vasemmisto oli liittoutunut paljon selvemmin. (HS)

Autotehdas Uuteenkaupunkiin.

Autotehdas rakennetaan Uuteenkaupunkiin. Uusikaupunki voitti 23. elokuuta pitkän ja kireäksi muodostuneen kilpailun Valmet Oy:n ja ruotsalaisen Saab-yhtiön yhteisen autojen kokoonpanotehtaan sijoituspaikasta. Ensimmäiset suomalaiset Saab-henkilöautot valmistuvat suunnitelmien mukaisesti Uudessakaupungissa vielä ensi vuoden loppuun mennessä. Täyteen vauhtiin tuotanto pääsee vuoden 1970 aikana. Sopimuksen mukaan Uusikaupunki myy peustettavalle autotehdasyhtiölle 80 hehtaarin suuruisen tehdasalueen Uudestakaupungista. Autojen kokoonpano aloitetaan vielä vuoden 1969 aikana ja tarkoituksena on asteittain lisätä Suomessa koottavien Saab-henkilöautojen kotimaisuusastetta.

Aluksi keskitytään alihankintatoimituksiin ja pitkiin tuotantosarjoihin. Suomesta toimitetaan samoja osia myös Ruotsiin Saavin tehtaille. Ensimmäisessä vaiheessa alihankintatoimitukset käsittävät mm. autojen renkaat ja akut.

Autotehdas antaa välittömästi työtä noin 700 henkilölle ja alihankintojen välityksellä noin 1,500—2,000 henkilölle. Tehtaan rakentaminen maksaa noin 90 miljoonaa markkaa, josta varsinaisen tehtaan kustannukset ovat 50 milj. mk. Perustamiskustannukset jaetaan molempien perustajayhtiöiden kesken tasan ja Valmet Oy:n osuus saadaan lähes kokonaisuudessaan lainana Ruotsista. Uuden tehtaan tuotannoksi on arvioitu ensi vaiheessa 15,000—20,000 autoa, joista suurin osa viedään Suomesta ulkomaille.

Kilpailussa autotehtaan sijoituspaikasta on ollut mukana kaikkiaan 133 paikkakuntaa. Viime vaiheessa vahvimmat ehdokkaat olivat Uudenkaupungin ohella Pori ja Raahe. Lopullinen ratkaisu Uudenkaupungin hyväksi syntyi liiketaloudellisten näkökohtien lisäksi satama ja talviliikenteen helppouden perusteella. Tehtaalle joudutaan tuomaan ympäri vuoden autojen osia kokoonpanoa varten ja sieltä kuljetetaan samoin jatkuvasti valmiita autoja Ruotsiin ja Eurooppaan markkinoitavaksi. (HS)

Pentti Lahtinen:

NEUVOSTOLIITON ELÄKESYSTEEMI

Eläkekysymysten ollessa meillä nykyisin vilkkaan virallisen ja epävirallisen pohdiskelun kohteena on herännyt tavallista enemmän kiinnostusta myös ulkomaisia eläkejärjestelyjä kohtaan.

Oheisen kirjoitussarjan tarkoituksena on valottaa kysymyksiä, miten eläkeasiat on järjestetty Neuvostoliitossa. Kirjoitussarja perustuu neuvostoliittolaiseen alan kirjallisuuteen ja julkaisuihin.

Neuvostoliiton nykyinen eläkejärjestelmä on peruspiirteittensä osalta peräisin vuodelta 1918. Jo sitä ennen oli Venäjällä valtion virkamiesten eläkkeiden ohella ollut myös työläisten eläkekassa, mutta systeemi ei ollut käytännössä kovin laaja. Vuonnan 1918 säädetty yleinen eläketurva astui voimaan takautuvasti, joten eläkkeensaajia ilmaantui kohta sadointuhansin. Viime vuonna oli maassa 34 miljoonaa eläkkeensaajaa.

Neuvostoliiton eläkejärjestelmä on voimakkaasti ansaintaperiaatetta korostava ja eläkkeet pitkälle — joskaan ei aivan yksinomaisesti — ansioihin suhtautuneet. Itse eläkkeen käsitettä käytetäänkin vain työuraan perustuvasta vanhuudenturvasta, kun taas ansioeläkettä vailla oleville maksettavia kansaneläkkeen tapaisia nimitetään "kuukausiavustuksiksi".

AMMATTIIN PERUSTUVA ERIYTTÄMINEN

Neuvostoliiton eläkejärjestelmässä on menty hyvin pitkälle eläkkeensaannin ehtojen ja eläke-etujen sopeuttamisessa työn luonteen tai rasittavuuden (kaivosmies, lentäjä, sirkustaiteilija) tai oletetun rasituksen kestokyvyn (sukupuoli, synnynnäiset ruumiinviat yms.) mukaiseksi. Tässä mielessä Neuvostoliitossa on hyvin eriytetty eläkesysteemi. Eräs eriyttämisperuste on maantieteellinen alue, jolla työskentely tapahtuu. Maan eräillä äärialueilla ja erikseen lisäksi arktisilla seuduilla on voimassa huomattavasti edullisemmat eläke-ehdot kuin muilla alueilla. Tiedoissani ei kuitenkaan ole, missä määrin tämä perusteena on esimerkiksi ilmastollisten ja muiden rasitusten hyvittäminen ja missä määrin työvoimapoliittiset näkökohdat.

Toiselta puolen Neuvostoliiton systeemille on luonteenomaista eri työalojen eläke-ehtojen huomattava yhdenmukaisuus, milloin ammatin luonne ei vaadi erikois-järjestelyjä.

ORGANISAATIO

Neuvostoliiton eläketurva — myös ansioeläkejärjestelmä — on totaalinen: ansaintaeläke kattaa kaikki ammatit ja elinkeinot aina vapaita taiteilijoita, vapaan ammatin harjoittajia ja maanviljelijöitä myöten. Eri työntekijäryhmien eläkkeet on määritelty erillisillä [illegible] ja asetuksin. Nämä eläkkeet eivät kuitenkaan muodosta erillisiä eläkesysteemeitä tai organisaatioita.

Käytännön elämässä kansalainen on eläkeasioissaankin ensi sijassa jonkin laajemman sosiaaliturvasysteemin asiakas. Nämä systeemit, joita on kolme, ovat kokonaisvaltaisia käsittäen koko sosiaaliturvan alueen kaikkine sen piiriin kuuluvine palveluksineen ja etuineen. Esimerkiksi sosiaalivakuutuksen alainen työläinen on yksintein ei vain eläkevakuutettu, vaan vakuutettu kaikkien muittenkin sosiaalisten riskien osalta.

KOLME SOSIAALITURVASYSTEEMIÄ

Neuvostoliiton kolme rinnakkaista sosiaaliturvan järjestelmää ovat:

1) Valtakunnallinen sosiaalivakuutus

2) Valtionsosiaalihuolto

3) Kollektiivimaanviljelijäin eli kolhoosilaisten sosiaalihuolto

Eläkkeiden osalta ja muutoinkin voitaneen ensiksi mainittua eli valtakunnallista sosiaalivakuutusta pitää päiväjärjestelmänä. Se näyttää turvaavan työsuhteissa olevien perusjoukon ansioeläkkeet. Näitä ovat työläiset ja toimihenkilöt.

Valtion sosiaalihuolto näyttää hoitelevan erilaisia erikoisryhmiä. Ensinnäkin se turvaa ansioeläkkeet niille ammatinharjoittajille, jotka eivät ole työsuhteissa, kuten vapaille taiteilijoille, yrittäjille ym. sekä niille asevelvollisille (ansioon perustuva työkyvyttömyyseläke). joilla on aikaisemmin työsuhteissa hankittu eläkeoikeus. Toiseksi tämä järjestelmä huolehtii puolustusvoimain vakinaisessa palveluksessa olevien eläkkeistä. Niin ikään tämä järjestelmä myöntää erikoiseläkkeitä erityisistä ansioista valtakunnan palveluksessa. Vihdoin se antaa eläkkeet niille kansalaisille, joilla ei ole ansaittua eläkeoikeutta. Valtion sosiaalihuollolle on keskitetty myös kaikki kuntoutus, proteesien hankinta, eläkeläisten viihdytys, asuntolatoiminta ja muu eläkkeensaajien erikoishuolto.

Kollektiivimaanviljeilijäin sosiaalihuolto on Neuvsotoliiton eläkejärjestelmän uudempaa aluetta. Järejstelmä tuli voimaan vuonna 1964, yksityiskohtia on tosin parannettu myöhemmin. Sitä ennen oli voimassa kollektiivitalonpoikien keskinäinen avustusjärjestelmä, joka vuodesta 1932 alkaen oli maksanut myös vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeitä. Vuoden 1964 systeemi tuli samantyyppisen sosiaalivakuutuksen pohjalle kuin on esimerkiksi teollisuuden työntekijöillä.

ELÄKKEIDEN RAHOITUS

Sosiaalivakuutus rahoitetaan yritysten, laitosten ja muiden työnantajien suorittamilla vakuutusmaksuilla ja osaksi valtion varoilla. Vakuutetuilta ei peritä maksuja. Järjestelmän varain hallinat on ammattiyhdistysliikkeen käsissä ja suuri osa eläke- kuten muunkin sosiaalivakuutuksen kenttätyöstä on eriasteisten ammatillisten järjestöjen hoidossa.

Valtion sosiaalihuolto rahoitetaan kokonaan julkisin varoin. Hallinnosta vastaavat eri hallintoportaiden sosiaalihuoltovirastot. Niissäkin on ammatillisilla järjestöillä laaja osallistumis- ja valvontaoikeus.

Kollektiivimaanviljeilijäin sosiaalihuolto rahoitetaan osaksi kolhoosien suorittamilla vakuutusmaksuilla ja osaksi julkisin varoin.

Sillä seikalla, minkä järjestelmän kautta kukin kansalaineen eläkettä saa, ei näytä olevan olennaista merkitystä. Eläke-edut ovat kautta linjan varsin yhdenmukaiset, milloin työn luonne ja ammatin asettamat vaatimukset eivät edellytä erilaisuutta. Järjestelmäjako perustuneekin toisaalta käytännöllisille ja toisaalta yhteiskunta- ja talouspoliittisille näkökohdille.

MIELIKSI

Mummo: "Tykkäisitkö lähteä sirkukseen ja ajaa karusellilla?"

Nykyaikainen lapsi: "Voinhan minä lähteä jos se huvittaa sinua."

KAUNEIMMAT
KUKAT
Hilma Rasmuksen
MUISTOLLE
YRJÖ KORPI
Port Arthur — Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Pulston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

"Vetiset Taverna" näytelmän harjoitukset ovat Finnish-haalilla perjantaina syysk. 6 pnä klo 7.30 illalla. Kaikki mukaan.

Näytelmän johtokunnan kokous pidetään Finnish haalilla torstaina syysk. 5 pnä klo 6.30 illalla. Esillä syyskauden toiminnan järjestely.

Vapauden henkilö- ja johtokunnan järjestämä seurapelitilaisuus pidetään Finnish-haalilla torstaina syysk. 5 pnä alkaen klo 7.30 ip. Illasta saatavat tulot menevät lehtemme haasterahaston kartuttamiseksi. Tervetuloa.

Sävel-kuoron ja Melody-orkesterin yhteinen kokous Finnish-haalilla keskiviikkona syysk. 4 pnä klo 7.30 illalla. Tärkeitä asioita. Kaikkien läsnäolo välttämätön.

Seurapelitilaisuus Beaver Lakella syyskuun 8 pnä

Beaver Laken haalilla on taas järjestetty hauska seurapelitilaisuus sunnuntaina syyskuun 8 pnä, alkaen kello 12 päivällä. Mennäänpä taas suurella joukolla haalille viettämään rattoisa hetki ystävien joukossa. Kahvikultaa tarjoillaan.

Siellä tavataan. — N.

Maria Mäkelä kuoli perjantaina

Sudburyn seudun pitkäaikainen asukas Maria Mäkelä kuoli viime perjantaina Sudbury Memorial sairaalassa. Hän oli 88 vuoden ikäinen.

Maria Mäkelä haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan viime lauantaina. Hautausseremonian suoritti pastori Matti Hämäläinen.

Lähinnä jäi suremaan kaksi poikaa ja neljä tytärtä sekä 20 lastenlasta ja 12 lastenlastenlasta.

Mrs. Mäkelä saapui perheineen Canadaan 1906 asettuen Sudburyn alueelle asuttuaan vuoden Torontossa. Maria Mäkelän aviomies Karl Mäkelä kuoli vuonna 1953.

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Postiosoite 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Lehtiväen erikois-bingo torstaina

Muun hyvyyden lisäksi on torstai-iltaisessa lehtibingossa "kotitekoiset kehvilevät" ja luonnollisesti hyvää kahvikultaa, tiedotettiin toimitukselle tänä aamuna.

Bingon järjestää Vapauden lehtipajan henkilökunta lehtiemme Liekin ja Vapauden talousaseman tukemiseksi.

Tilaisuuteen on hankittava paljon asianmukaisia bingovoittoja ja yleisesti odotetaan, että tästä syksyn ensimmäisestä seurapelitilaisuudesta tulee meille kaikille todella mielenkiintoinen ja piristävä ilta.

Lehti-bingo on luonnollisesti Finnish-haalilla ja alkaa kello 7.30 illalla, torstaina syyskuun 5 pnä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Arvi Johan Lahti kuoli sunnuntaina

Nelisenkymmentä vuotta Sudburyn seudulla asunut, hyvin tunnettu kansalaisemme Arvi Johan Lahti kuoli pitkäaikaisen sairauden murtamana sunnuntaina, syyskuun 1 pnä 1968 Sudbury Memorial sairaalassa. Hän oli 73 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä aviopuolisonsa Aino (Ellmen) Lahti R. R. 1, Copper Cliffissä, poikapuolet Taisto Ellmen Sarniassa, Veikko Ellmen St. Catharinesissa ja Hugo Ellmen Torontossa, sekä 6 lastenlasta ja 3 lastenlastenlasta.

Suomessa syntynyt ja koulutuksensa saanut Arvi Lahti oli eläkkeelle jäämisikäänsä asti Vapaus kustannusyhtiön palveluksessa ja tunnettiin sekä kyvykkäänä että vastuuntuntoisena latojana.

Hän oli Canadan Suomalaisen Järjestön Sudburyn osaston aktiivinen jäsen, toimien erikoisesti näyttämöalalla. Hän esitti pitkän toimikautensa aikana paljon vaativia roolisuorituksia.

Arvi Lahden hautaustilaisuus on Lougheedin hautaustoimistossa torstaina, syyskuun 5 pnä kello 11 ap., mistä hänet lähetetään krematorioon haudattavaksi Torontossa.

Ystävät voivat käydä katsomassa kello 7.30 keskiviikkoillasta alkaen.

Walter H. Wähämaa kuoli sunnuntaina

Sudburyn seudulla hyvin tunnettu kansalaisemme, Walter H. Wähämaa Azildasta, Ont., kuoli Sudbury General sairaalassa sunnuntaiaamuna, syyskuun 1 pnä. Hän oli 77 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä aviopuolisonsa Martha (o.s. Tapper) Azildassa, sekä poikansa Leo Azildassa ja Aate Lennart Sudburyssa sekä Wayne Sturgeon Fallsilla, siskot mrs. Edla Beck ja mrs. Elma Salminen sekä veli Toivo Wahnapitaessa ja 9 lastenlasta.

Walter Wähämaa haudataan Jackson & Barnard hautaustoimistosta, 233 Larch St. Park Lawn hautausmaahan, keskiviikkona klo 1.30 ip.

Tietyö edistyy hitaasti, Fabbro

Sudburyn pormestari Joe Fabbro on kirjoittanut Ontarion kulkulaitosministeri George Gommelle painostaen Regent kadun kurjaa kuntoa ja moittien urakoitsijan, Marentette Construction työtä.

Pormestari sanoi, että hän oli pakoitettu toimimaan täten niiden lukuisten valitusten vuoksi joita hänen konttoriinsa on saapunut tietöiden tähden, jotka ovat käynnissä Caswell hotellista etelään kaupungin rajalle.

"Minä olen koettanut kaikki muut keinot", sanoi Fabbro.

"Tämä on ainoa toivo."

Hän ei sanonut menneensä alvan niin pitkälle asian johdosta kuin olisi voinut.

"Jos he "urakoitsijat) eivät kerran voi toimia laadittujen sääntöjen mukaan", sanoi Fabbro, "minä tulen pyytämään maanteiministeriötä hankkimaan sellaisen joka voi."

Urakoitsija on nyt jo noin kaksi viikkoa myöhässä sopimuksesta.

Toinen osa Regent kadun tietyöstä, Caswell hotellista pohjoiseen Walford Rd:lle, on edistynyt niin hyvin, että sen odotetaan valmistuvan vuoden loppuun mennessä. Tämän urakoitsija on Bot Construction jonka urakka on $883,440.

Marentette'n urakan arvo toisesta osasta on $775,530.

OMPELUTARPEIDEN KESKUS
Ruotsalaisia HUSQVARNA ja sveitsiläisiä BERNINA
NEULOMAKONEITA
Hyvä valikoima KANKAITA kaikenlaiseen vaatetukseen
VARELLISIA NAHKOJA
KAIKENLAISIA OMPELUTARPEITA JA MALLEJA
Ompeluneuvoja annamme mielellään.
MARTTILA SEWING CENTRE
SHARON ja LULU MARTTILA
Puh. 674-1331 1535 Paris St., Nepahwinin kohdalla, Sudbury
3, 10. 17. 24.

Salaista sotaa ja vakoilua

Myyräntyön likaisella uralla Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan toimii suuri joukko USA:n tiedusteluelimiä. Niihin kuuluu puolustusministeriön tiedustelupalvelu, jonka henkilökunta käsittää yli 6,000 työntekijää sekä sen alaiset ilmavoimien ja merivoimien tiedustelupalvelut. Näihin kuuluu kansallinen turvallisuusneuvosto, joka on levittäytynyt erilaisine vakoiluasemineen kaikkialle maailmaan. Sen palveluksessa on runsaat 10,000 työntekijää ja se kuluttaa noin miljoona dollaria päivässä.

Eräs CIA:n salaisista asiakirjoista määrittelee agenttiensa päätehtävät seuraavasti: Näiden tulee solmia yhteyksiä Neuvostoliiton kansalaisiin ja tutkia heitä, heidän tulee hankkia tietoja millä keinolla hyvänsä, heidän on harjoitettava Neuvostoliiton vastaista akitaatiota, sekä etsittävä sellaisia henkilöitä, joita voitaisiin kiristää. Eräässä CIA:n neuvottelussa todettiin, että kolmessa vuodessa oli valmennettu ja lähetetty Neuvostoliittoon useita satoja agentteja em. tehtäviin.

Saapuessaan Neuvostoliittoon herra Makinski ojentaa käyntikortin, joka osoittaa hänet "Coca-Colan vientikampanjan eurooppalaiseksi neuvonantajaksi".

Aleksander Makinskin henkilöllisyyspaperissa lukee, että tämä on USA:n kansalainen sukupuultaan iranilainen. Tehdäkseen suuremman vaikutuksen Makinski kertoo mielellään Valloissa asuvista korkea-arvoisista ystävistään: "Olenhan ystävällisissä suhteissa Eisenhowerin kanssa, pelaan hänen kanssaan golfia, olen ollut henkilökohtaisesti kirjeenvaihdossa aikaisemman presidentin kanssa jne."

Jokaisen matkansa aikana, ja kahden viime vuoden aikana Makinski on vieraillut Neuvostoliitossa kolmasti, ovela ja yritteliäs mies on ollut tiiviisti toiminnassa: hän on aktiivisesti tehnyt tuttavuutta neuvostoliittolaisten kanssa ja on, kuten on tapana sanoa, pistänyt nokkansa joka paikkaan; hän on kysellyt, urkkinut ja nuuskinut kaikkialla. On ollut helppo havaita, että Coca-Colan tunnetuksi tekijän mielenkiinnon kohde on hyvin kaukana virvoitusjuomien tuotantoon ja kulutukseen liittyvistä kysymyksistä. Sanalla sanoen Aleksander Makinski on harjoittanut vakoilua.

Makinskin ura on melko värikäs. 20-luvun loppupuolella hän oli yhteydessä valkoisten puolalaisten tiedustelupalveluun. Sitten hän siirtyi englantilaiseen "Intelligence Service'een". Elellessään Ranskassa toi seen maailmansotaan saakka hän oli yhteydessä englantilaisen tiedustelupalveluun kapteeniin Greeneen. Sen jälkeen amerikkalaiset nappasivat hänet. Nykyisin hän on sen yhtiön palveluksessa, joka on rakentanut ampiaispesänsä Langleyn metsäisten kumpujen keskelle lähelle Washingtonia ja joka tunnetaan kolmen kirjaimen lyhennyksenä: CIA, ts. USA:n salainen tiedustelupalvelu. Hän kuuluu siihen vakoilijoiden ja ideologisten tuhotyöntekijöiden joukkoon, joka johtajiensa määräyksestä joka päivä ja joka tunti pyrkii lähentymään sosialististen maiden rajoja.

USA:n aggressiiviset ja imperialistiset piirit antavat yhä suuremman merkityksen laajemmassa mittakaavassa suoritettavalle myyräntyölle sosialistisia maita vastaan ja salaiseen, hienostunein elein ja keinoin toteutettavaan, ja kuten nämä piirit arvelevat myös tehokkaammalle asioihin puuttumiselle.

VALTAVA KONEISTO

Nimenomaan nämä menetelmät synnyttivätkin ne jättiläismäiset Amerikan tiedotuspalvelun elimet, joilla on tällä hetkellä valtava vaikutus itse USA:n koko poliittiseen koneistoon. "Kulissien takaisesta juonittelusta ja globaalisesta vakoilusta on tullut osa USA:n arsenaalia", kirjoittaa Amerikan tiedustelupalvelun johtavia asiantuntijoita Harry Ransom. "Kaikki muistuttaa rauhanaikaista sotaa, tällainen on täsmällinen ja tarkka määrittely muutamista toimintamuodoista, joita toteuttaa USA:n nykyinen salainen tiedustelupalvelu."

Myyräntyön likaisella uralla Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan toimii suuri joukko USA:n tiedusteluelimiä. Niihin kuuluu puolustusministeriön tiedustelupalvelu, jonka henkilökunta käsittää yli 6,000 työntekijää sekä sen alaiset ilmavoimien ja merivoimien tiedustelupalvelut. Näihin kuuluu kansallinen turvallisuusneuvosto, joka on levittäytynyt erilaisine vakoiluasemineen kaikkialle maailmaan. Sen palveluksessa on runsaat 10,000 työntekijää ja se kuluttaa noin miljoona dollaria päivässä. Joukkoon kuuluu samoin nk. ulkoministeriön tutkimus- ja tiedusteluosasto sekä atomienergiakomissio. Provokaatiotoimiin sosialististen maiden kansalaisia vastaan osallistuu federatiivinen tutkimustoimisto, jolla on palveluksessaan yli 15,000 työntekijää ja kymmeniä tuhansia tiedonantajia. Tiedustelupalvelun yhteiset kulut, teknisten menetelmien käyttäminen mukaan luettuna, käsittävät yli neljä miljardia dollaria vuodessa.

20,000 VAKOILIJAA

Mutta keskeisin, koordinoiva osa USA:n koko tiedustelupalvelujärjestelmässä, erityisesti vakoilutoiminnan harjoittamisessa Neuvostoliittoa ja sosialistisia maita vastaan on tiedustelupalvelun pääelimellä, USAn salaisella tiedustelupalvelulla CIA:lla, jonka ammattitaitoisista vakoojista koostuvaan vakituiseen henkilökuntaan kuuluu 20,000 henkeä vuosibudjetin ollessa noin puolitoista miljardia dollaria. CIA:ssa on erityiset alajaostot, joiden tehtävänä on huolehtia Neuvostoliitossa ja muissa sosialistisissa maissa harjoitettavasta vakoilutoiminnasta, on olemassa samoin nk. "salaisten operaatioiden" osasto, jota johtaa Robert Killy. Juuri nämä alajaostot lähettävät sosialistisiin maihin asiamiehiään niin laillisia kuin laittomiakin (nk. "mustat operaatiot") teitä ja organisoivat provokaatiotoimintaa. Näiden alaosastojen keskuudessa syntyi viime vuoden keskivaiheilla yksityiskohtainen suunnitelma Neuvostoliitossa ja sosialistisissa maissa toimeenpantavaa myyräntyötä varten. Suunnitelman tarkoituksena on provosoida ja kiristää näiden maiden kansalaisia ja yllyttää heitä maanpetokseen sekä organisoida provokaatioita rakennustyömailla, joita Neuvostoliitto suorittaa ulkomailla. Edelleen pyritään levittämään panettelua nuorison ja ylioppilaiden keskuuteen ja yllyttämään sosialistisissa maissa muka esiintyvää kansallisten vähemmistöjen diskriminointia vastaan; yritetään käyttää kirkkoa propagandistisissa tarkoituksissa jne.

TURISTIMATKAT APUNA

Nämä alajaostot käyttävät mielellään kulttuurinvaihto-ohjelmaa ja Neuvostoliittoon ja sosialistisiin maihin tehtäviä turistimatkoja toteuttaakseen täten tiedustelutoimintansa. On jopa julkaistu kokonainen sarja CIA:n ohjesääntöjä sellaisten asiamiesten valmentamisesta, jotka aiotaan lähettää Neuvostoliittoon turisteina. Näiden ohjeiden mukaan asiamiesten tulee harrastaa innokkaasti valokuvausta, valita kätköpaikka ja perehtyä olosuhteisiin niillä seuduilla, jotka on suunnitelmassa merkitty vierailukohteiksi. Agentteja koulutetaan luettamalla heille Neuvostoliiton vastaista kirjallisuutta. Aivan erityisesti opetetaan urkkimistaitoa, tarkkailua jne.

". . . Tärkeintä on olla huolellinen ja terävä-älyinen taktiikassa", opetetaan uusille agenteille. "Jos haluatte itsellenne hyvän toverin, teidän on osattava herättää hänen mielenkiintonsa ja oltava hänelle ystävällinen. Hänen on tunnettava, että te olette sydämellinen ihminen. Silloin hän uskoutuu teille ja on tämän jälkeen valmis meidän tähtemme suostumaan tiettyyn vaaraan."

Eräs CIA:n alaisista asiakirjoista määrittelee agenttiensa päätehtävät seuraavasti: Näiden tulee solmia yhteyksiä Neuvostoliiton kansalaisiin ja tutkia heitä, heidän tulee hankkia tietoja millä keinolla hyvänsä, heidän on harjoitettava Neuvostoliiton vastaista agitaatiota, sekä etsittävä sellaisia henkilöitä, joita voitaisiin kiristää. Eräässä CIA:n neuvottelussa todettiin, että kolmessa vuodessa oli valmennettu ja lähetetty Neuvostoliittoon useita satoja agentteja em. tehtäviin.

Kuten tunnettua, amerikkalainen tiedustelupalvelu yrittää kaikkensa saadakseen tietoja Neuvostoliiton teknisistä ja tieteellisistä töistä.

CIA:n laatimassa kiertokirjeessä todetaan, että jo muutamia vuosia sitten CIA "muodosti ryhmän hyvin valmennettuja amerikkalaisia lähinnä tarkoitetaan niitä amerikkalaisia tiedemiehiä, jotka matkustavat Neuvostoliittoon tieteellisen ja kulttuurivaihdon eri teitä — L. B. ja V. G.), joiden tietoihin voidaan luottaa." Heidän avullaan amerikkalainen tiedustelupalvelu yrittää hankkia tietoja tieteellisten, teknisten yms. töitten organisoimisesta sekä yksityiskohtaisia tietoja niistä henkilöistä ja laitoksista, joiden kanssa he voisivat päästä kosketuksiin.

Jatkuu

KUOLLUT
Arvi Johan Lahti
kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa sunnuntai-iltana, syyskuun 1 pnä 1968, ollen 73 vuoden ikäinen.
Suremaan lähinnä jäi hänen vaimonsa Aino (o.s. Mäkinen) (Ellmen) Lahti, R.R. 1 Copper Cliff; kolme poikapuolta, Taisto Ellmen, Sarniassa, Veikko Ellmen, St. Catharinessa ja Hugo Ellmen, Torontossa; 6 lastenlasta ja 3 lastenlastenlasta.
Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. S. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista torstaina, kello 11 ap. Seuraa krematointi ja hautaus St. James hautausmaahan Torontossa.

KUOLLUT
Walter H. Wähämaa
kuoli Sudbury General-sairaalassa sunnuntaina aamupäivällä, syyskuun 1 pnä 1968, ollen 78 ikävuodellaan.
Suremaan lähinnä jäi hänen vaimonsa Martha (o.s. Tapper), Azildassa; kolme poikaa, Leo, Azildassa, Aate Lennart, Sudburyssa ja Wayne, Sturgeon Fallsilla; kaksi siskoa, mrs. Edla Beck ja mrs. Elma Salminen sekä veli, Toivo, Wahnapitaessa; yhdeksän lastenlasta.
Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista keskiviikkona, kello 1.30 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan, Sudbury.

Maidonhinta nousi taas Sudburyssa

Sudburyn alueella astui maanantaina voimaan uudet maidonhinnat, joiden johdosta maidon hinta nousi kahdella sentillä kvartilta.

Koska maanantaina oli juhlapäivä, niin ensimmäiseksi tämä maidon hinnankorotus tunnettiin rahapussissa vasta tänä (tiistai) aamuna.

Meijerilaitokset ympäri Ontarion maakuntaa nostavat maidon hintaa ja syyksi ilmoitetaan, että meijerit maksavat enemmän maidon tuottajille. Farmarit saavat $7.22 sadasta paunasta maitoa, mikä on noin 38 kvarttia. Tämä tekee farmarin saamaksi kvarttihinnaksi noin 19 senttiä.

Severn Riveriltä etelään päin sijaitseville farmareille maksetaan maidosta $6.85 sadasta paunasta.

Tämä maidon hinnan korottaminen oli seitsemäs viiden vuoden aikana ja toinen viimeisen 17 kuukauden aikana. Viimeksi maidon hintaa nostettiin huhtikuussa 1967 ja korotus oli 2 senttiä kvartilta.

Kotiin kuljetettu maito maksaa nyt Sudburyn seudun asukkaille seuraavasti: kolmen kvartin "jugi" 99 senttiä, kahden kvartin pullo tai "jugi" 72 senttiä ja yhden kvartin pullo 37 senttiä.

Samanaikaiset korotukset tulevat tapahtumaan myös muissa maitotuotteissa.

Kuolemanajosta kaksi syytöstä

Vermilion Lake roadilla asuvaa Morris Funnellia vastaan on nostettu syytteet rikollisesta huolimattomuudesta ja vaarallisesta autolla ajosta viime sunnuntaina tapahtuneen yhden ihmishengen vaatineen auto-onnettomuuden johdosta. Onnettomuudesas sai surmansa 64-vuotias Paavo Kaitila ja seitsemän henkilöä loukkaantui.

Kaitila oli matkustajana 29-vuotiaan Raymond Leblancin ohjaamassa autossa.

Mr. Funnell päästettiin vapaaksi $1,000 käteistä tai $3,000 kiinteimistötakausta vastaan. Yleinen syyttäjä vastusti takuun myöntämistä, mutta poliisituomari Anthony Falzetta myönsi takausoikeuden syytetyn sitä pyydettyä voidakseen hankkia itselleen lakitieteellistä apua.

Tehkää Suomi-matkanne
BALTIC STEAMSHIP LINES'in
matkustajalaivalla
"ALEXANDR PUSHKIN"
Montrealista Helsinkiin — ilman mitään vaihtoja.
Kulkuvuorot Montrealista:
SYYSKUUN 16
LOKAKUUN 17
Kulkuvuorot Helsingistä:
LOKAKUUN 2
Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.
Halvin turistiluokan "Intermediate"-kauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin $314.00.
Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

Herra Harriman, mitä Te tekisitte

Herra Harriman uhkaa, että hyökkäyksiä Saigoniin saattaa olla mitä vakavimmat seuraukset.

Toden totta, herra Harrimanilla ei ole sama tapa tehdä päätelmiä kuin tavallisella kuolevaisella. Arvossapidetty amerikkalaisdiplomaatti pitää aivan luonnollisena, että 5,000 amerikkalaista konetta ja helikopteria, 2,000 tykistöpatteria ja sadoittain amerikkalaisia sota-aluksia pommittaa ja hävittää kranaatein Vietnamin aluetta yötä päivää. Mutta vietnamilaisten pommittaessa muutamin raketein amerikkalaisten lentokenttiä ja sotilastukikohtia Vietnamin maaperällä, hän julistaa suureen ääneen inhimillisyyden ja oikeuden alkeellisten sääntöjen loukkaamisen tapahtuneen!

Herra Harrimanin mielestä kuuluu asiaan, että 550,000 amerikkalaissotilasta Kaliforniasta, Texasista Arizonasta ja Alaskan jäätiköiltä pystyttää telttansa Saigoniin, Danangiin ja muualle, ja käyttäytyy ikään kuin he olisivat Vietnamin maan isäntiä. Mutta kun vietnamilaiset tahtoisivat potkia tiehensä nuo maahantunkeutujat, hän syyttää heitä suurieleisesti aggressiosta — kaiken lisäksi vieraasta aggressiosta. Mississipin asukas on kotonaan Vietnamissa, mutta se huono-onninen, joka on sattunut syntymään tuon mielivaltaisen linjan — 17. leveyspiirin pohjoispuolella, onkin ulkomaalainen, jolla ei pitäisi olla mtiään sanomista asiaan.

Jonakin kauniina päivänä, herra Harriman, tietyt perustotuudet on tuotava Teille, Teidän kotiinne. Teidän olisi tiedettävä, että milloin tahansa jonkin kansan kimppuun hyökätään, sillä on oikeus puolustautumiseen. Pyhä ja loukkaamaton kiistämätön oikeus. Vietnamin kansa toivottaa ulkomaalaiset tervetulleiksi maaperälleen: matkailijat, tiedemiehet ja kirjailijat, vieläpä liikemiehetkin. Mutta kun puoli miljoonaa vierasmaalaista, hampaisiin saakka aseistettuina ja tuhansien tankkien, pommikoneiden ja muiden kuolemaa tuottavien aseiden saattamina tunkeutuu maahan, jokaisen kansalaisen ensimmäinen reaktio on tarttua aseeseen.

Jokainen kansalainen — nuori tai vanha, mies tai nainen, konfutselainen tai buddhalainen, katolinen tai marxisti, thaimaalainen tai bahnarilainen, Ca Mausta tai Lang Sonista syntynyt, huelainen tai Haiphongin asukas. Tiedättekö muuten sattumalta, herra Harriman, missä Teidän miehenne Ngujen Cao Ky on syntynyt? Olisi tosiaankin paljon helpompi hyökkääjälle, jos jokainen mies sanoisi ja vakuuttaisi itselleen: "Vierasmaalaiset hyökkäävät vain niitä ja niitä ryhmiä vastaan (taikka niitä ja niitä alueita, etelässä tai idässä), se ei koske meidän ryhmäämme (taikka meidän aluettamme.

Mihin tahansa aseeseen. Oli aika, jolloin meidän isänmaanystävillämme oli vain bambukeppejä ja vanhoja suustaladattavia aseita käytettävissään. He kävivät vihollisen kimppuun noine aseineen. Nyt kun meillä on Migejä, ohjuksia, raketteja, miksi kieltäisitte meitä käyttämästä niitä? Onko Teillä mitään tunnontuskia lähettäessänne B-2-pommikoneenne meidän kyliemme kimppuun tai tuhotessanne maan tasalle Huen ja Saigonin asuntokorttelit? Tiedän, että Te käytätte hyvin ylevää kieltä puhuessanne asioista, joita Teidän maanne on toimeenpannut tässä sodassa. Milloin tahansa Teidän koneenne polttavat kylän tuhkaksi ja raunioiksi, Teidän bulletiininne ja julkaisunne eivät puhu sanaakaan 'taloista' vaan 'Vietkongin rakennelmista'; milloin tahansa Teidän risteilijänne tai hävittäjänne upottavat kalastusveneitä, ne eivät sano 'dzonkeja' vaan 'pinta-aluksia'. Tämä sanoilla leikittely ei ole estänyt meidän kaupunkejamme ja kyliämme joutumasta kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana useampien pommien kohteeksi kuin Eurooppa koko toisen maailmansodan aikana.

Te tunnette jaloa huolta Etelä-Vietnamiin sijoitettujen taistelijoittenne hengissäpysymisen puolesta. Mutta mitä he siellä tekevät? Eivätkö he tuntisi oloaan paremmaksi pysyessään kotonaan vaimojensa ja lastensa luona? Teidän on luettava se omaksi ansioksenne, herra Harriman, että näette heidät väsyneinä, hävitettyinä ja joka puolelta tulevan hyökkäyksen rasittamina, niin kauan kuin he pysyvät leireissään Vietnamin alueella. Me teimme saman japanilaisille ja ranskalaisille joukoille; miksi suosisimme enemmän amerikkalaisia?

Sama on toistunut aina Vietnamissa ja tulee aina toistumaan.

Meidän itsenäisyysjulistuksessamme syyskuun 2 päivältä vuonna 1945 todettiin: "Vietnamilla on oikeus olla vapaa ja riippumaton, ja se on tosiasiassa tullut vapaaksi ja riippumattomaksi. Koko Vietnamin kansan on velvollisuus panna liikkeelle kaikki voimansa turvatakseen oikeutensa vapauteen ja riippumattomuuteen."

Marraskuussa 1945 presidentti Ho Tshi Minh ilmaisi tämän varoituksen: "Ranskalaisten kolonialistien pitäisi tietää tämä: Vietnamin kansa ei halua verenvuodatusta, mutta jos käy välttämättömäksi, että tuhannet taistelijat uhraavat henkensä, että meidän olisi taisteltava vuosia turvataksemme kansallisen itsenäisyytemme jotta lapsemme eivät eläisi orjuudessa, me olemme päättäneet tehdä sen, sillä Vietnamin kansa on lujasti vakuuttunut siitä, että sen vastarinta on oleva voittaisa."

Ranskalaiset kolonialistit eivät ottaneet noita sanoja vakavasti: se johti heidät Dien Bien Phuhun. Uhkauksiin verhoutumatta, herra Harriman, ajatelkaapa noita viime kahdenkymmenen vuoden tapahtumia. Voisiko joku rankaisematta kieltää Vietnamin kansan oikeuden olla vapaa ja itsenäinen, oikeuden puolestaa ase kädessä tätä itsenäisyyttä silloin kun se on uhattuna?

Ette ole ehkä tutustunut Vietnamin todellisuuteen. Sen vuoksi, jotta asiat kävisivät Teille selvemmiksi, siirtäkäämme ne Yhdysvaltoihin. En toivo minkäänlaista harmia Amerikan kansalle, mutta tehkäämme yksinkertainen ajatuskoe. Kuvitelkaamme että vieras armeija nousisi maihin Yhdysvalloissa, valloittaisi New Yorkin ja Atlantin rannikon. Eikö Teidän välitön vastauksenne olisi aseisiin tarttuminen ja hyökkääjän vastustaminen? Ja olettakaamme, että joku sanoisi herra Johnsonille: "Te olette Texasista. Teille ei kuulu lainkaan se, mitä tapahtuu New Yorkissa." Mitä Te sanoisitte, herra Harriman?

Herra Harriman, Te edustatte suurta valtaa, jolla on monella tavoin vastuu maailmasta. Te tiedätte kenties muita paremmin, että kansainvälinen elämä sivistyneiden kansakuntien kesken edellyttää tiettyjen sääntöjen kunnioittamista. Ei liene kuitenkaan liikaa pyytää Teitä harkitsemaan seuraavia sanoja: "Minkä tahansa kansakunnan oikeus omavalintaisen talousjärjestelmän ja hallituksen muodostamiseksi on kiistämätön. Minkä tahansa kansakunnan yritys sanella toisille kansoille omaa hallitusmuotoaan ei ole puolustettavissa."

"Ei ole epäilystäkään siitä, että jos kaikki kansakunnat voisivat pidättäytyä sekaantumasta toisten itsemääräämisoikeuteen rauha turvattaisiin paljon paremmin.

Nuo kaksi lainausta eivät ole Marxilta eivätkä Leniniltä. Ensimmäinen niistä kuuluu Dwight Eisenhowerille, toinen John F. Kennedylle.

(Tämä avoin kirje amerikkalaisten valtuuskunnan johtajalle, Averell Harrimanille, on julkaistu Vietnam Courier-lehdessä.)

— Ngujen Khac Vien.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Bvld,
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO 6-8815

Rahastonhoitaja: Martha Turkia
592 Woodbine Ave., Apt. 18,
Toronto 13, Ontario
Puhelin 691-3477

Liiton Naisjaosto: Martha Turkia
592 Woodbine Ave. Apt. 18
Toronto 13, Ontario
Puhelin 691-3477

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Don-haalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Art Siven, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.